

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA PRÁVA

Právní úprava a ekonomické aspekty majetkových daní
Legislation and Economic Aspects on Property taxes

Student:

Bc. Alena Duží

Vedoucí bakalářské práce:

doc. JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.

Ostrava 2014

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra práva

Zadání diplomové práce

Student: **Bc. Alena Duží**
Studijní program: **N6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **6208T011 Ekonomika a právo v podnikání**
Téma: **Právní úprava a ekonomické aspekty majetkových daní**
Legislation and Economic Aspects on Property Taxes

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Teorie daní
 3. Daňový systém v České republice
 4. Majetkové daně v České republice
 5. Majetkové daně ve vybraných zemích
 6. Ekonomické aspekty majetkových daní
 7. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratk
Prohlášení o využití výsledků diplomové práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

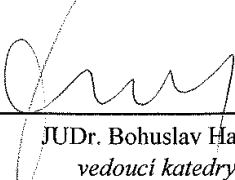
BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN 978-80-7400-440-7.
MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN 978-80-87451-19-9.
VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: I. VOX a. s., 2012. ISBN 978-80-87480-05-2.

Formální náležitosti a rozsah diplomové práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí diplomové práce: **doc. JUDr. Petr Mrkývka, Ph.D.**

Datum zadání: 22.11.2013

Datum odevzdání: 25.04.2014

JUDr. Bohuslav Halfar
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Dana Dluhošová
děkanka fakulty

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně příloh vypracovala samostatně,
a že jsem všechny použité informační zdroje uvedla v seznamu použité literatury.“

V Ostravě dne 18. 4. 2014

Bc. Alena Duží

OBSAH

1	Úvod.....	5
2	Teorie daní	6
2.1	Základní pojmy.....	6
2.1.1	Daň a poplatek	6
2.1.2	Konstrukční prvky daně.....	8
2.2	Funkce daní.....	11
2.3	Právní regulace daní	12
2.4	Zásady správy daní	14
3	Daňový systém v České republice	17
3.1	Správa daní	17
3.2	Daňová soustava v ČR.....	19
3.2.1	Přímé daně	20
3.2.1.1	Daň z příjmů	21
3.2.2	Nepřímé daně	23
3.2.2.1	Daň z přidané hodnoty.....	23
3.2.2.2	Spotřební daně	25
3.2.2.3	Energetické daně.....	26
3.2.3	Poplatková soustava ČR	28
3.2.3.1	Správní poplatky.....	28
3.2.3.2	Soudní poplatky.....	29
3.2.3.3	Místní poplatky.....	29
3.2.3.4	Zvláštní dávky	30
4	Majetkové daně v České republice	31
4.1	Daň z nabytí nemovitých věcí	32
4.2	Daň z nemovitých věcí	41
4.2.1	Daň z pozemků	45
4.2.2	Daň ze staveb a jednotek.....	47
4.3	Daň silniční.....	50
4.4	Místní poplatky z majetku	55
4.4.1	Poplatek ze psů	55
4.4.2	Poplatek z ubytovací kapacity	56
4.4.3	Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku.....	57

5	Majetkové daně ve vybraných zemích.....	58
5.1	Čínská lidová republika	58
5.2	Finsko	59
5.3	Itálie	59
5.4	Izrael	60
5.5	Velká Británie.....	60
6	Ekonomické aspekty majetkových daní.....	62
6.1	Rozpočtové určení daní	62
6.2	Inkaso daní.....	62
6.2.1	Výnos daně z nabytí nemovitých věcí	65
6.2.2	Výnos daně z nemovitých věcí	65
6.2.3	Výnos daně silniční.....	66
7	Závěr	68
	Seznam použité literatury	69
	Seznam zkratk	72
	Prohlášení o využití výsledků diplomové práce	
	Seznam příloh	

1 Úvod

Daně patří mezi každodenní součást jedince, společnosti a státu. V minulosti i současnosti tvoří hlavní složky převážné části veřejných rozpočtů a to především státního rozpočtu. Na jednotlivé subjekty působí různými způsoby. Pro veřejnost na jedné straně představují prostředek k financování veřejných statků a na druhé straně určitou formu povinného finančního nákladu. Stát při jejich správě na ně nahlíží nejen z pohledu příjmů, ale i z pohledu nákladů související s jejich výběrem a ekonomickým růstem země.

Z historického hlediska se majetkové daně řadí mezi nejstarší. V minulosti tvořily hlavní část příjmů státu či monarchie z daní, ale v současnosti jejich podíl na příjmech veřejných rozpočtů klesl na tolik, že představují spíše doplňkový zdroj příjmů. Mezi jejich hlavní výhodu patří jejich stabilní příjem pro veřejné rozpočty.

Cílem je představení teorie daní, daňového systému, právní úpravy a zhodnocení výnosu jednotlivých majetkových daní v ČR a představení majetkových daní ve vybraných státech. V rámci diplomové práce budou použita metoda analýzy, indukce, generalizace a komparace.

Diplomová práce kromě úvodu a závěru obsahuje dalších pět kapitol. V druhé kapitole je popsána hlavní právní regulace daní, základní pojmy související s výběrem daní, funkce, a zásady daní v České republice. Ve třetí kapitole jsou charakterizovány a popsány příjmové, spotřební a energetické daně, daň z přidané hodnoty, jednotlivé druhy poplatků a správa daní v ČR. Čtvrtá kapitola se zabývá legislativní úpravou daně z nabytí nemovitých věcí, daně z nemovitých věcí a daně silniční. V páté kapitole jsou stručně popsány majetkové daně ve vybraných zemích. V šesté kapitole jsou popsány výnosy všech majetkových daní a jednotlivých majetkových daní v České republice (ČR).

2 Teorie daní

Na začátku je zapotřebí vymezit základní pojmy používané v souvislosti s daněmi při výkladu právních předpisů, jednotlivé funkce daní a také zásady při správě daní.

2.1 Základní pojmy

Při výkladu právních předpisů týkajících se daňového práva je potřeba správného pochopení používaných pojmů z právního hlediska, neboť se může jejich výklad lišit od skutečného významu slova. Naopak některé vymezení převážně obecnějších pojmů z teorie daní lze vyložit na základě právních předpisů z jiné oblasti než daňové či pomocí jazykového výkladu práva.

2.1.1 Daň a poplatek

Daň a poplatek patří mezi ekonomické i právní pojmy, přestože náš právní řád neobsahuje jejich přesnou definici. V právním smyslu lze daň považovat za vztah mezi daňovým subjektem a veřejnou mocí, jehož obsahem jsou práva a povinnosti vztahující se k peněžitému plnění ve prospěch veřejného peněžitého plnění, který vzniká, realizuje se a zaniká ze zákona nebo na základě zákona, přičemž plnění těchto povinností je vynutitelné veřejnou mocí prostředky správy daní.

Z ekonomického hlediska lze daň označit za transfer finančních prostředků ze soukromého do veřejného sektoru, při čemž představují pro soukromí sektor určitou formu neúčelového nákladu bez ekvivalentního plnění a pro veřejný sektor příjem k financování veřejného zájmu a instrument k ovlivňování chování soukromého sektoru. *Široký (2008, s. 9) tvrdí, že „Daň je právním vztahem závazkovým, ze kterého věřiteli vzniká právo na plnění (pohledávka vůči státu) od dlužníka a dlužníkovi (daňovému subjektu) vzniká povinnost závazek splnit.“* Za poplatek z ekonomického pohledu lze označit podobně jako daň transfer finančních prostředků s rozdílem že tyto prostředky představují pro soukromí sektor formu

účelného nákladu s ekvivalentním plněním ze strany veřejného sektoru ve formě poskytované služby.¹

Poplatek představuje nevratnou peněžitou dávku stanovenou na základě zákona, kterou vybírá stát nebo jiná veřejnoprávní korporace. Jedná se z pravidla o jednorázové a nepravidelné platby vybírané za určité protiplnění většinou ve formě konkrétní služby poskytované ze strany státu či veřejnoprávní korporace.

Dále lze při výkladu vycházet z daňového řádu, který daň pro účely tohoto zákona v § 2 odst. 3 definuje daň jako:

- peněžní plnění, které zákon označuje jako daň, clo nebo poplatek,
- peněžní plnění, pokud zákon stanoví, že se při jeho správě postupuje podle tohoto zákona,
- peněžní plnění v rámci dělené správy.

Toto vymezení zahrnuje daň v tradičním slova smyslu tedy daň z příjmů, z přidané hodnoty, spotřební, silniční, z nemovitých věcí, z nabytí nemovitých věcí a energetické daně. Dále clo, jež představuje dávku vybíranou v souvislosti s přechodem zboží přes státní hranice. Mezi poplatky patří správní, soudní, místní a další poplatky vybírané pokud právní předpis, který je upravuje, nestanoví procesní postup dle správního řádu.

Dále podle § 2 odst. 4 daň zahrnuje rovněž daňový odpočet, daňovou ztrátu nebo jiný způsob zdanění a příslušenství daně. Daňový řád obsahuje toto vymezení z důvodu užívání pojmů odlišných od slova daň v právních předpisech upravující jednotlivé daně. Příslušenství daně zahrnuje úroky z prodlení či z posečkání, pokuty, penále, pokuty a náklady řízení, pokud jsou ukládány nebo vznikají-li podle daňového zákona. Příslušenství daně pak dále sleduje osud daně s výjimkou pořádkové pokuty a nákladů na řízení. V praxi se projeví sledování osudu daně např. při zrušení dodatečného platebního výměru tím, že automaticky zanikne předpis úroků atd.²

I přes poměrně srozumitelné teoretické vymezení daní a poplatků se v praxi může stát určení, zda se jedná jednoznačně o daň či poplatek obtížné, neboť některé daně splňují vlastnosti poplatků a naopak. Společně daně a poplatky tvoří daňovou a poplatkovou soustavu daného státu.

¹ ŠIROKÝ, Jan a kol. *Daňová teori – s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN: 978-80-7400-005-8.

² KOBÍK, Jaroslav a Alena KOHOUTKOVÁ. *DAŇOVÝ ŘÁD s komentářem*. 2. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN: 978-80-7263-769-0.

2.1.2 Konstrukční prvky daně

Konstrukce daně se skládá z několika prvků, které určují od koho, kdy, jak, z čeho apod. bude vybrána daňová povinnost. Vymezení konstrukčních prvků daně následně určuje míru působení na ekonomické subjekty či domácnosti z tohoto důvodu stoupá důležitost posouzení konstrukčních prvků daně v souvislosti s jejich vzájemnými vazbami a dopady na jednotlivé subjekty.

Mezi konstrukční prvky daně lze zařadit:

- subjekt,
- objekt,
- základ,
- osvobození,
- odpočty,
- sazbu,
- slevu,
- rozpočtové určení,
- správce daně,
- podmínky placení a tvrzení daní atd.

Subjekt

V souvislosti s daňovými vztahy vystupují na jejich stranách subjekty oprávněné a povinné. Subjekty oprávněné zastupují prostřednictvím svých orgánů stát. Jedná se o oprávněné příslušné správce daně. Subjektem povinným může být daňový poplatník, plátce daně nebo daňový ručitel. Tyto osoby zákon označuje jako daňové subjekty, které mají práva a povinnosti k dani po dobu stanovenou zákonem. Daňovým subjektem může být fyzická i právnická osoba. Poplatník daně představuje osobu, jejíž předmět (příjem, majetek atd.) je podroben dani a jsou nositeli daného daňového břemena. Plátce daně představuje osobu, která je povinná na základě zákona odvést vybranou daň či sraženou daň od jiných subjektů příslušnému správci daně. Pokud daňový subjekt odmítne či nemůže zaplatit stanovenou daň, zaplatí daňovou povinnost daňový ručitel při splnění zákonných podmínek. Mezi dalšími subjekty objevující se v daňových vztazích patří svědci, znalci, zástupci, nástupce apod.

Objekt

Objekt daně představuje určitou skutečnost, na jejímž základě daňovému subjektu vznikají práva a povinnosti k dani stanovené zákonem. Často bývá v daňových předpisech objekt označován jako předmět daně a také se většinou objevuje v samotném označení daného předpisu. Může se jednat o příjem, vlastnictví či užívání majetku, převod vlastnictví, spotřebu a další úkony. Objekty zdanění lze rozdělit do skupiny hlava (osoba), majetek, spotřeba a důchod. V některých případech obsahuje předpis kromě definování předmětu daně také i vynětí z předmětu daně, které vymezuje pomyslnou hranici zdanění, snižuje pochybnosti při určení předmětu zdanění či zamezuje možnému více násobnému zdanění.

Základ

Základ daně představuje kvantitativní vyjádření předmětu daně. Toto vyjádření bývá v určených měřitelných hodnotách, např.: peněžní jednotka, hmotnost, množství apod. Stanovuje se na základě hrubé mzdy, účetní závěrky, úředního odhadu, výměry apod. Se základem daně také souvisí zákonem stanovená mezní velikosti daňového základu, do jejíž výše se daň nevyber. Pokud základ daně přesáhne danou mez, pak se daň vybere z celkové hodnoty. Při určení základu daně se používají stavové (majetek) i tokové (příjem) veličiny.

Osvobození

Při osvobození od daně se platební povinnost z daného předmětu daně či od určitého subjektu nevybírání. Osvobození se vyskytuje ve formě úplné či částečné. Předmět či subjekt v tomto případě nadále podléhá dani, ale nelze použít daňově uznatelné náklady související s daným předmětem daně. V určitých situacích se může daňový subjekt osvobození od daně vzdát a tak optimalizovat daňovou povinnost.

Odpočty

Standardní i nestandardní odpočty snižují základ daně. Standardní jej snižují o předem stanovenou částku nebo část základu daně při splnění zákonných podmínek a tím většinou zohledňují sociální postavení daňového subjektu. Nestandardní odpočty snižují základ daně o prokazatelnou částku a tím mají převážně motivovat k celospolečensky žádoucímu chování subjektu.

Sazba

Sazba daně je algoritmus, který určuje velikost daně ze základu daně. Sazby lze rozdělit na pevné a procentní sazby, které se dále dělí na lineární, progresivní a degresivní sazby. Pevná sazba určuje daň pevnou částkou a nezohledňuje kvantitu základu daně (např.: sazba daně na 1 m², 1hl apod.). Procentní sazba určuje daň procentem z hodnoty základu daně. Podle vztahu mezi procentní sazbou a hodnotou základu daně může mít sazba daně povahu lineární, progresivní nebo degresivní sazby. Lineární sazba při změně hodnoty základu daně zůstává na stejném procentu. Progresivní sazba daně při zvýšení základu daně stoupá klouzavě (v rámci určitého hodnotového pásma se použije jedna sazba a na přesahující hodnotu zvýšená sazba daně) či stupňovitě (v rámci určitého pásma je použije jedna sazba, pokud přesáhne, použije se na celou hodnotu zvýšená sazba daně). Degresivní sazba představuje opak progresivní sazby daně. Tato daňová sazba se v současnosti v ČR nevyužívá. Při vyjádření základu daně v peněžních jednotkách se používá procentní sazba a naopak.

Sleva

Slevy na rozdíl od odpočtů, které ovlivňují základ daně, snižují již vypočtenou daň za stanovených podmínek. V současnosti se používají absolutní a relativní slevy. Absolutní sleva představuje pevnou částku, která snižuje o tuto hodnotu vypočtenou daň (daň z příjmů: sleva na poplatníka 24 840 Kč – 2014). Relativní sleva snižuje daň o její určité procento (daň silniční: kombinovaná doprava 25 – 90 %).

Rozpočtové určení

Rozpočtové určení daní stanovuje veřejný rozpočet, kterému plyne výnos z dané daně. Daně mohou úplně či částečně plynout do státního rozpočtu, také rozpočtu územního samosprávného celku nebo státního fondu.

Správce daně

Správce daně je orgán veřejné správy vykonávající dle právních předpisů věcně a místě příslušnou správu daní. Jednat se může o celní orgány, územní finanční orgány či další správní úřady, které jsou zákonem pověřeny ke správě daně.

Podmínky placení a tvrzení daní

S placením daně úzce souvisí splatnost daně, která vymezuje termín ve formě data či lhůty pro provedení příslušné platební povinnosti vůči správci daně, který se odvíjí od zdaňovacího období (např.: rok, měsíc) nebo od určité rozhodné události. Daň může správce daně vybrat pouze z kladného základu daně nebo hodnotu vyšší než minimální vybíranou daňovou povinnost.

Při tvrzení daně se používají dva způsoby. U prvního ji z moci úřední vyměřuje správce daně. Dalším způsobem je vyměření daně samotným daňovým subjektem předepsaným způsobem většinou prostřednictvím daňového přiznání správci daně, který ověřuje faktické a formální náležitosti tvrzení.

Daně lze zaplatit jednorázově, zálohami, splátkami nebo formou srážek. Zálohy se používají většinou v případě, kdy se daňová povinnost stanovuje až po uplynutí zdaňovacího období (daň silniční). Splátky se využívají u daňové povinnosti známé již na počátku zdaňovacího období (daň z nemovitých věcí). Při plnění daňové povinnosti na základě splátek je daňová povinnost splněna až uhrazením poslední splátky. Srážka daně představuje její výběr a odvedení plátcem daně od poplatníka, z jehož příjmu plátce daně srážku provede.

2.2 Funkce daní

Daně se stávají významnou součástí nástrojů ekonomické politiky státu a tím se také zvyšuje jejich úloha vyplývající z hlavních ekonomických funkcí veřejného sektoru. V minulosti sloužily především jako zdroj příjmu státního rozpočtu. Postupem času až do současnosti se jejich funkce rozšířily. Mezi jejich hlavní funkce daní v širším smyslu lze zařadit alokační, fiskální, redistribuční, stimulační a stabilizační funkci. U jednotlivých daní se mohou tyto funkce projevovat v různých kombinacích a s rozdílnou významností.

Alokační

Alokační funkce se uplatní při projevu neefektivnosti rozmístění zdrojů při tržních selháních. Jejím prostřednictvím stát ovlivňuje jednotlivé subjekty, aby svou činnost směřovaly k požadovanému záměru. Jde o získání prostředků pro financování určitých oblastí.

Fiskální

Fiskální funkce je nejstarší a nejdůležitější funkcí daní. Její podstata spočívá v získání finančních prostředků do veřejných rozpočtů, z nichž jsou následně financovány veřejné výdaje.

Redistribuční

Redistribuční funkce vychází z předpokladu nerovnoměrného rozdělení důchodů ve společnosti mezi jednotlivými subjekty. Tato funkce spočívá ve zmírnění těchto rozdílů tím, že od bohatších subjektů jsou vybrány ve větší míře daně oproti chudším subjektům, poté může stát zvýšit příjem chudších subjektů prostřednictvím transferů.

Stabilizační

Stabilizační funkce slouží ke zmírnění výkyvů ekonomického cyklu k zajištění dostatečné zaměstnanosti a cenové stability. Při plnění této funkce dochází v období konjunktury k vytvoření rezervy, která vyrovná příjmy veřejných rozpočtů v období stagnace. Názory ohledně stabilizační funkce se různí. Její odpůrci zastávají názor, že právě funkce vyvolává nestabilitu.

Stimulační

U stimulační funkce se využívá negativního postoje subjektů vůči dani. Z tohoto důvodu stát poskytuje subjektům různé formy daňových úspor nebo provádí vyšší zdanění a tím stimuluje jejich chování.

2.3 Právní regulace daní

Daňové (berní) právo tvoří společně s rozpočtovým, měnovým, devizovým, bankovním, pojišťovacím právem a dalšími součástí finančního práva. Označení berní právo představuje archaický výraz používaný do roku 1948, který lze dnes použít pro označení daňového práva v užším smyslu pouze pro pojem „daň“ a poplatkového práva. Jedná se o právní regulaci daní, poplatku a dalších odvodů tvořící příjem veřejných rozpočtů. V současnosti převažuje termín daňové právo ať už pro širší či užší vymezení pojmu daň.³

³ RADVAN, Michal et. al. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, ISBN 978-807-2392-308.

V souvislosti s touto diplomovou prací zahrnuje užívaný pojem daňové právo shodné vymezení jako berní právo.

Daňové právo představuje soubor různých norem. Jedná se o právní normy s účelem zajistit příjmovou stránku veřejného rozpočtu z dávek a plateb daňového a poplatkového charakteru a právní normy obsahujících právní regulaci společenských vztahů, jejichž objektem jsou daně ve smyslu legislativní zkratky „daň“. A také normy upravující povinnosti, jež souvisí s určitým majetkovým plněním uloženým právnímu subjektu autoritativně, ale není ani plněním spočívajícím na normě soukromoprávní ani na normě sankční. Normy patřící do systému daňového práva lze rozdělit na organizační normy upravující organizaci při správě daní daných orgánu vykonávající správu, procesní normy, které upravují postupy plnění daňových povinností a daňového řízení, hmotné normy, které se vztahují na většinu daní tvořící daňový systém nebo regulují konstrukci jednotlivých daní a trestní normy.⁴

Prameny daňového práva lze dělit podle formy na formální a materiální povahy. Za materiální právní prameny daňového práva lze označit společenské potřeby a zájmy projevující se v hospodářské a finanční politice státu a to nejen vnitrostátní ale i mezinárodní, společenství či jiných uskupení. Formální prameny představují platné právní předpisy upravující daňové právo. Z širšího pohledu patří mezi formální prameny daňového práva veškeré právní předpisy daného státu, které určitým způsobem ukládají vymezeným subjektům závazek většinou formou peněžního odvodu do veřejného rozpočtu, kterým může být daň, poplatek, clo či jiná platba. Tento závazek lze ukládat jednotlivým subjektům podle zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod – čl. 11 odst. 5 pouze na základě zákona.⁵

Z hlediska formy patří mezi prameny daňového práva v ČR:

- ústavní pořádek České republiky,
- ratifikované mezinárodní smlouvy,
- přímo aplikovatelné normy komunitárního práva,
- zákony,
- nařízení vlády,

⁴ RADVAN, Michal et. al. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, ISBN 978-807-2392-308.

⁵ RADVAN, Michal et. al. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, ISBN 978-807-2392-308.

- vyhlášky.⁶

Mezi hlavní právní předpisy upravující daňové právo lze zařadit:

- zákon č. 456/2011 Sb. o finanční správě České republiky,
- zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů,
- zákon č. 593/1992 Sb., o rezervách pro zjištění základu daně z příjmů,
- zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí,
- zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí,
- zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční,
- zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních,
- zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích,
- zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád,
- zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů,
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

2.4 Zásady správy daní

Zásady při správě daní upravuje daňový řád. Mezi tyto zásady patří zásada zákonnosti (legality), zneužití pravomoci a správního uvážení (legitimity), přiměřenosti (proportionality), rovnosti, součinnosti (spolupráce), poučovací, vstřícnosti a slušnosti, rychlosti řízení (včasnosti), hospodárnosti (procesní ekonomie), volné hodnocení důkazů, legitimního očekávání (předvídatelnosti i rozhodnutí), materiální pravdy, neveřejnosti a oficiality (inkviziční).

Zákonnosti (legality)

Podle této zásady lze uložit daně a poplatky pouze na základě zákona a postupovat podle zákonů a jiných právních předpisů. Zákonem se rozumí i mezinárodní smlouva, která je součástí právního řádu.

⁶ JÁNOŠÍKOVÁ, Petra et al. *Finanční a daňové právo*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN: 978-80-7380-155-7.

Zneužití pravomoci a správního uvážení (legitimity)

Tato zásada navazuje na předchozí. Správce daně nemůže překročit své pravomoce, které mu byly svěřeny zákonem nebo na základě zákona. Správce daně uplatní svou pravomoc pouze k účelům, které mu byly stanoveny zákonem nebo na základě zákona.

Přiměřenosti (proporcionality)

V rámci této zásady by měl správce daně postupovat tak, aby šetřil práva osob, proti kterým směřují jeho pravomoci, a zároveň dosáhl cíle správy daní. Zásada směřuje k zajištění ochrany práv a právem chráněných zájmů daňových subjektů a třetích osob.

Rovnost

Tato zásada upravuje vztah rovnosti daňových subjektů tak, že před správcem daně jsou si všechny subjekty rovny.

Součinnosti (spolupráce)

Tato zásada stanovuje, že osoby zúčastněné a správce daně vzájemně spolupracují.

Poučovací

Správce daně v souvislosti se svým úkonem poskytne osobám zúčastněným na správě daní přiměřené poučení o jejich právech a povinnostech, je-li to vzhledem k povaze úkonu potřebné nebo stanoví-li tak zákon.

Vstřícnosti a slušnosti

Na základě této zásady vychází správce dle možností osobám zúčastněným vstříc. Úřední osoby jsou povinny se vyvarovat nezdvořilostí. Jedná se o společensky správné chování ze strany úředních osob při výkonu správy daní. Určuje požadavek na společensky korektní, tzv. klientský přístup správce daně.

Rychlosti řízení (včasnosti)

V rámci této zásady správce daně postupuje způsobem, aby nevznikly průtahy.

Hospodárnosti (procesní ekonomie)

Podle této zásady postupuje správce daně tak, aby nikomu nevznikly zbytečné náklady. Z tohoto důvodu může správce daně konat úkony pro různá řízení společně.

Volné hodnocení důkazů

Na základě této zásady hodnotí správce daně všechny důkazy podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti, přičemž přihlíží ke všemu, co v daňovém řízení vyšlo najevo.

Legitimního očekávání (předvídatelnosti i rozhodnutí)

V rámci této zásady správce daně musí dbát na to, aby se v podobných či shodných případech rozhodovalo obdobně a to nejen v rámci jednoho úřadu, ale v rámci celé soustavy úřadů.

Materiální pravdy

Tato zásada ukládá správci daně vycházet ze skutečného obsahu právního úkonu nebo jiné skutečnosti rozhodné pro správu daní před zastřeným formálně právním stavem.

Neveřejnosti

Podle této zásady je správa daní neveřejná. Úřední osoby a osoby zúčastněné mají povinnost mlčenlivosti s výjimkami.

Oficiality (inkviziční)

Pokud nejsou učiněny příslušné kroky ze strany daňového subjektu je správce daně povinen zahájit řízení s daňovým subjektem z moci úřední.

Správa daně se řídí výše uvedenými základními zásadami, ale také dalšími principy. Jedná se o principy vycházející z právní úpravy daňového řádu i z obecných zásad činnosti veřejné správy dle správního řádu. Mezi principy dle daňového řádu patří zásada jednacího jazyka, kterým je český jazyk. Pokud jsou písemnosti v cizím jazyce má účastník povinnost předložit originál a překlad písemnosti nebo úředně ověřený překlad písemnosti v českém jazyce s výjimkami. Každý, který nerozumí jednacímu jazyku, má právo na tlumočníka zapsaného v seznamu tlumočnicků, kterého si obstará na své náklady. Pokud je účastník českým občanem hlásícím se k menšině na území ČR, má právo na jednání a písemnosti v jazyce dané menšiny. Pokud správce daně nemá tlumočníka znalého jazyka menšiny, obstará tlumočníka tento občan na náklady správce daně. Neslyšícím a hluchoslepým účastníkům bude obstarán tlumočník či prostředník. Dalšími principy jsou princip spravedlnosti, efektivnosti, pružnosti atd.

3 Daňový systém v České republice

Daňový systém v ČR tvoří především soustava daní a dále právně, organizačně a technicky ustanovený systém institucí, jež zabezpečují správu daní. Soustava daní představuje souhrn všech vybíraných daní. Na daňový systém jsou kladeny určité nároky, mezi něž řadíme požadavek na zabezpečení požadovaného výnosu, daňové spravedlnosti a efektivnosti, právní perfektnosti, jednoduchosti, srozumitelnosti, transparentnosti, pružnosti, správné ovlivňování chování ekonomických subjektů atd. Na podobu daňového systému působí mnoho vlivu z různých oblastí (ekonomické, politické, sociální). V rámci Evropy si jsou v zásadě jednotlivé daňové systémy podobné, avšak v určitých detailech dochází ke specifickým odlišnostem. Daňový systém ČR se podobá jiným daňovým systémům vyspělých evropských zemí. Na území Evropské unie (EU) probíhá stále snaha o harmonizaci jednotlivých daňových systémů i jednotlivých druhů daní formou nařízení a směrnic.

3.1 Správa daní

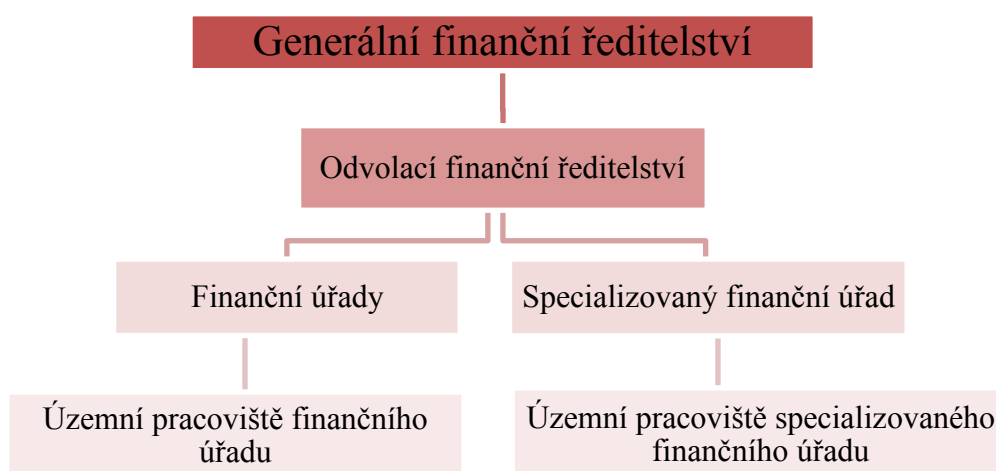
Obecně správu daně upravuje daňový řád jako postup, jehož cílem je správné zjištění a stanovení daně a zabezpečení její úhrady. Ke splnění tohoto cíle využívá správce daně pravomoci přiznané v daňovém řádu. Jedná se dle § 11 daňového řádu o vedení daňového řízení a jiných řízení, provádění vyhledávací činnosti, kontrolu plnění povinností zúčastněných osob na správě daní, vyzývání ke splnění povinností, zabezpečování placení daní a oprávnění k zřízení a vedení registrů a evidencí daňových subjektů a jejich daňových povinností. Daňový řád upravuje postup správce daní, práva a povinnosti daňových subjektů a třetích osob, které jim vznikají při správě daní. Jedná se o procení úpravu daňového práva skládající se z pěti částí. První část definuje předmět a účel úpravy a základní zásady správy daní. Druhá část definuje správce daně, zúčastněné osoby, lhůty, doručování, dokumentaci a opravné a dozorčí prostředky. Dále část třetí upravuje registrační a daňové řízení, placení daní a vztah k insolvenční. Čtvrtá část vymezuje následky porušení povinností při správě daní a část pátá se věnuje společným, zmocňovacím, přechodným a závěrečným ustanovením, například prominutí daně a mezinárodnímu zdanění.

Tuto správu vykonávají orgány veřejné moci na základě zákonem svěřené správy určených daní do jejich věcné působnosti. Mezi správce daně patří celá řada orgánů, které tuto

činnost vykonávají primárně či druhotně. V praxi setkáváme se soudy, správní orgány, obecní úřady, finančními či celními úřady. Finanční správa České republiky prostřednictvím svých orgánů spravuje celou soustavu daní s výjimkou spotřebních a energetických daní a daně z přidané hodnoty při dovozu. Tyto daně spravuje Celní správa České republiky.⁷

V současnosti tvoří Finanční správu ČR Generální finanční ředitelství, Odvolací finanční ředitelství, 14 finančních úřadů, Specializovaný finanční úřad, 201 územních pracovišť finančního úřadu a 6 územních pracovišť specializovaného finančního úřadu.

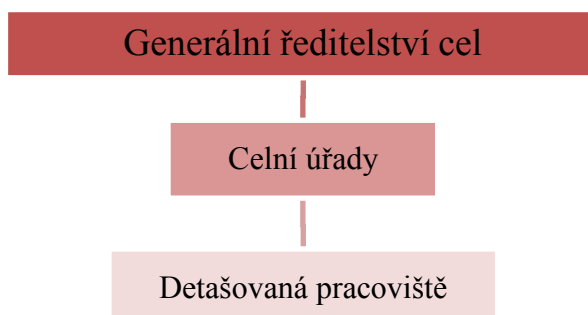
Schéma 3.1: Finanční správa ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Celní správu ČR tvoří Generální ředitelství cel a 15 celních úřadů, jejichž součástí jsou detašovaná pracoviště. Celní úřad pro Liberecký kraj a Celní úřad Praha Ruzyně mají odlišnou organizační strukturu od všech celních úřadů.

Schéma 3.2: Celní správa ČR

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

⁷ MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN: 978-80-87451-19-9.

3.2 Daňová soustava v ČR

Daňovou soustavu lze třídit podle několika kritérií. Nejzákladnějším tříděním podle vazby daně na důchod poplatníka je na daně přímé a daně nepřímé. Další třídění daní rozlišuje daně z důchodu, majetku a spotřeby podle předmětu daně. Dále podle rozpočtového určení na daně státní, municipální (obecní) a vyšších územních celků (krajů). Na základě dopadu na daňové subjekty se daně třídí na daně proporcionální, progresivní a regresivní.

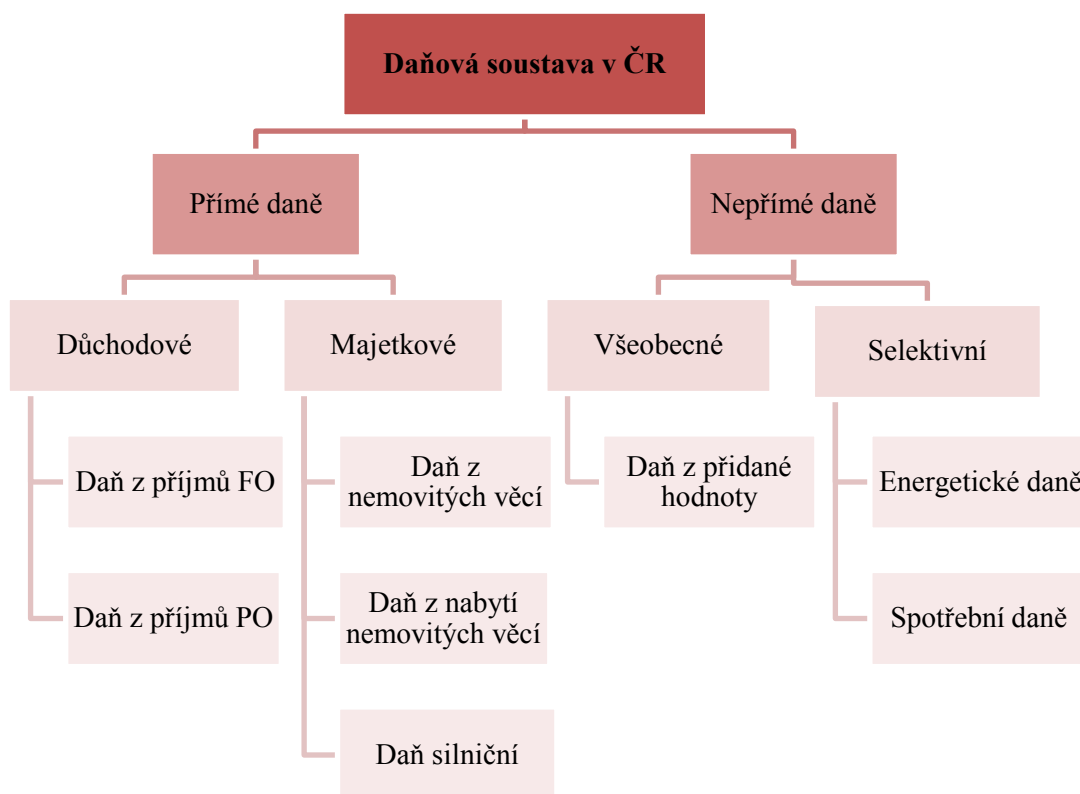
Ve vztahu respektování příjmových poměrů poplatníka daně osobní a daně *in rem* (daně na věc). Další možností třídění daní je podle vztahu sazby k základu na daně specifické, *ad valorem* (daně k hodnotě) a daně stanovené bez vztahu ke zdaňovanému základu.

Důležité je i třídění podle Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj, která daně rozčleňuje na daně z důchodů, zisků a kapitálových výnosů, příspěvky na sociální zabezpečení, daně z mezd a pracovních sil, daně majetkové, daně ze zboží a služeb a ostatní daně, nebo Mezinárodního měnového fondu a Organizace spojených národů. V odborné literatuře se objevují i další kritéria při třídění daní.

Součastnou soustavu daní v ČR tvoří:

- daň z příjmů,
- daň z příjmů fyzických
 - osob (FO) a daň z příjmu právnických osob (PO),
- daň z nabytí nemovitých věcí,
- daň z nemovitých věcí,
- daň silniční,
- daň z přidané hodnoty,
- daně spotřební,
 - daň z minerálních olejů, daň z lihu a lihovin, daň z piva, daň z vína a meziproduktů a daň z tabákových výrobků,
- daně energetické,
 - daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, daň z pevných paliv a daň z elektřiny.

Schéma 3.3: Struktura daní v České republice

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

3.2.1 Přímé daně

Přímé daně se poplatníkovi vyměřují na základě jeho příjmu nebo majetku. U většiny přímých daní je typické, že poplatníka a plátce představuje totožný subjekt. Výjimkou je daň vybíraná srážkou. Přímé daně zahrnují daň z příjmů fyzických osob, daň z příjmů právnických osob a majetkové daně. Mezi jejich charakteristické znaky patří zejména adresnost, přizpůsobení se platební schopnosti poplatníků a plnění redistribuční funkce.

Na tyto daně poplatníci reagují mnohem citlivěji než na nepřímé daně, neboť přesně vědí a vidí velikost odvodu státu. Z těchto a dalších důvodů se často daňové subjekty snaží svým povinnostem vyhýbat. Mezi negativa přímých daní patří snížení motivace na trhu práce a ovlivňování úspor.

3.2.1.1 Daň z příjmů

Daň z příjmů se stala součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 1993 na základě zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů (ZDP). Tento zákon rozlišuje podle subjektu daně dvě skupiny daní a to daň z příjmů fyzických osob a daň z příjmů právnických osob. Výnosy těchto daní tvoří podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů. Z hlediska podílu na celkovém indexu jsou druhou nejdůležitější příjmovou položkou po nepřímých daních. Příjmy z těchto daní se podílí nejen na výnosech státního rozpočtu ale i krajů a obcí.⁸

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů se člení na šest částí. První část upravuje poplatníky, předmět daně, osvobození, základ daně, daň stanovenou paušální částkou, nezdanitelnou část základu daně a sazbu daně pro daň z příjmů FO. V další části upravuje poplatníky, předmět daně, osvobození, základ daně a sazbu daně pro daň z příjmů PO. Ve třetí části je stanoven zdroj příjmů, základ daně, společný systém zdanění při převodu podniku, fúzi, výměně podílu a rozdělení, výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, odpisy majetku, odčitatelné položky do základu daně, slevy na dani, zvláštní sazbu daně, zálohy, vyloučení dvojího zdanění příjmů ze zahraničí. Další části se také týkají obou daní z příjmů.⁹

Daň z příjmů fyzických osob

Poplatníky jsou fyzické osoby, u kterých se posuzuje, zda patří mezi daňové rezidenty či nerezidenty. Pro určení rezidentury osoby se použije úprava dle ZDP nebo mezinárodní smlouvy o zamezení dvojího zdanění. Tato smlouva se upřednostňuje před vnitrostátní úpravou. Předmětem daně se mohou stát peněžní i nepeněžní příjmy. Dle ZDP se jedná o příjmy ze závislé činnosti a funkční požitky, příjmy z podnikání a z jiné samostatné výdělečné činnosti, příjmy z kapitálového majetku, příjmy z pronájmu a ostatní příjmy.

Základ daně z příjmů se pro jednotlivé druhy liší. Dále zákon upravuje řadu slev na dani, mezi které například patří sleva na poplatníka, manžela(ku), invaliditu, držitele průkazu ZTP/P, studenta při splnění zákonných podmínek a daňové zvýhodnění. Pro uplatnění slev musí poplatník podepsat „Prohlášení poplatníka daně z příjmů fyzických osob ze závislé

⁸ MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN: 978-80-87451-19-9.

⁹ BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN: 978-80-7400-440-7.

činnosti a z funkčních požitků“, které lze uplatnit pouze u jednoho zaměstnavatele pro příslušný kalendářní měsíc. Zálohy na daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků sráží a odvádí zaměstnavatel, který vystupuje v postavení plátce daně. Sazba daně je poměrná lineární a v současné době činí 15 %. Správcem daně je příslušné územní pracoviště finančního úřadu. Daňové přiznání se podává nejpozději do 31. března s možností prodloužení do 30. června za předpokladu splnění zákonných podmínek.

Daň z příjmů právnických osob

Poplatníkem daně jsou právnické osoby s výjimkou České národní banky, které jsou obecně vymezeny v občanském zákoníku. Jedná se například o akciovou společnost, společnost s ručením omezeným, komanditní společnost, fundaci, politické hnutí, církev, příspěvkové organizace atd. Rozsah daňové povinnosti subjektů se odlišuje podle jejich místa sídla či vedení poplatníka. Pokud se jedná o poplatníka se sídlem či vedením na území ČR, zdaňuje veškeré své příjmy v ČR (neomezená daňová povinnost). Pokud zde nesídlí a nemá vedení, zdaňuje pouze příjmy plynoucí ze zdrojů na území ČR (omezená daňová povinnost).¹⁰

Předmět daně tvoří příjmy (výnosy) z veškeré činnosti a nakládání s veškerým majetkem. Předmětem daně jsou od 1. 1. 2014 i příjmy získané děděním nebo darováním, které se původně řadily mezi majetkové daně. Jedná se o příjmy získané za zdaňovací období (kalendářní rok, hospodářský rok). Zákon také uvádí taxativní výčet osvobozených příjmů při splnění zákonem stanovených podmínek.

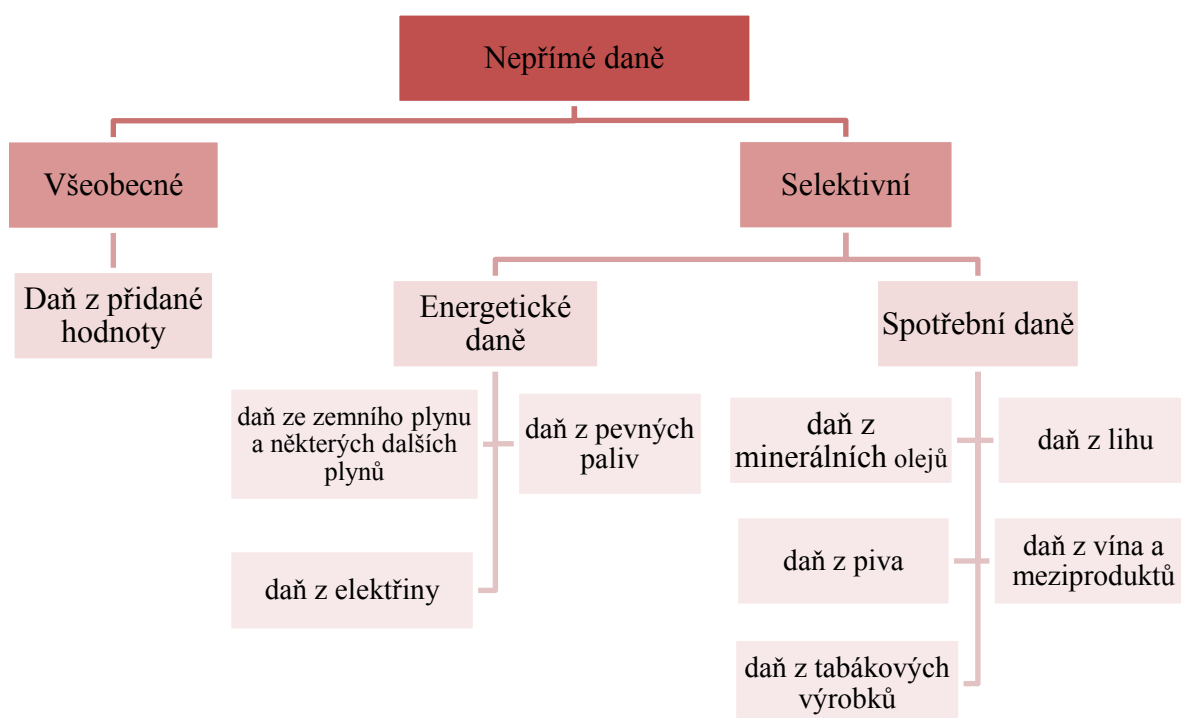
Základ daně je rozdíl mezi příjmy podléhající zdanění a vynaloženým výdaji na jejich dosažení, zajištění a udržení při podmínky respektování věcné a časové souvislosti s daným zdaňovacím obdobím. Při zjišťování základu daně se vychází z účetnictví (hospodářský výsledek) nebo z daňové evidence (rozdíl příjmů a výdajů). Základ daně lze snižovat o odčitatelné položky (daňové odpisy, dary, daňová ztráta z předchozích let atd.) a také se zvyšuje o přičitatelné položky (daňově neuznatelné náklady – prezentace apod.). Dále ZDP upravuje tzv. samostatný základ daně. Sazba daně je poměrná lineární a v současné době činí 19 % z upraveného základu daně. Správcem daně je příslušné územní pracoviště finančního úřadu podle místa sídla, provozovny či místa, na němž dochází k hlavní části činnosti. Daňové přiznání se podává do tří měsíců od uplynutí zdaňovacího období, tuto lhůtu lze prodloužit o další tři měsíce.

¹⁰ MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN: 978-80-87451-19-9.

3.2.2 Nepřímé daně

Nepřímé daně se vztahují většinou ke spotřebě a pro poplatníka tvoří součást konečné ceny. Mezi jejich charakterizaci patří zejména výběr prostřednictvím plátce daně, nepřihlíží k důchodu či majetku poplatníka a vysoký podíl příjmů z těchto daní. Můžeme je rozdělit do dvou skupin na všeobecné a selektivní. Mezi všeobecné patří daň z přidané hodnoty a k selektivním řadíme spotřební daně a energetické daně.

Schéma 3.4: Nepřímé daně v České republice

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

3.2.2.1 Daň z přidané hodnoty

Daň z přidané hodnoty (DPH) se stala součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 1993. V současnosti DPH upravuje zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. DPH lze charakterizovat jako univerzální daň ze spotřeby. V podstatě se jedná o zdanění přidané hodnoty ve výrobním řetězci v rámci jednotlivých stupňů produkce.¹¹

¹¹CHVÁTALOVÁ, I., H. MARKOVÁ a K. ŽÁK. *Základy veřejného práva*. 3. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN: 978-80-245-1936-4.

Výnosy z této daně tvoří podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů. Z hlediska podílu na celkovém indexu je nejdůležitější příjmovou položkou.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty se člení na dvě části, přičemž první upravuje předmět daně, daňové subjekty, plnění, daňové doklady, odpočet daně, osvobození atd. Druhá část upravuje přechodná, zrušovací a závěrečná ustanovení a přílohy obsahující seznamy plnění, zboží, služeb atd.

Předmětem DPH je především dodání zboží a poskytnutí služby za úplatu osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti s místem plnění v ČR, pořízení zboží z EU (mimo ČR) za úplatu uskutečněné v ČR osobou povinnou k dani v rámci uskutečňování ekonomické činnosti nebo právnickou osobou nepovinnou k dani, pořízení dopravního prostředku z EU (mimo ČR) za úplatu osobou nepovinnou k dani a dovoz zboží s místem plnění v ČR.

Osoby povinné k dani jsou v souvislosti s touto daní daňovými subjekty. Touto osobou se mohou stát fyzické i právnické osoby při splnění zákonných podmínek. V souvislosti s DPH se také objevuje tzv. ručitel. Tento plátcе daně při splnění zákonných podmínek ručí za nezaplacenou daň.

Úplatu představují peněžní prostředky či hodnota nepeněžitého plnění poskytnuté v souvislosti s předmětem daně. Za zboží se považuje hmotná i nehmotná věc (hmotná věc, elektřina, nemovitost, právo stavby, živé zvíře atd.). Plátcem daně se osoba povinná se sídlem v ČR stane, pokud její obrat přesáhne 1 mil. Kč za posledních 12 po sobě jdoucích měsíců. Výjimkou jsou osoby, jež uskutečňují plnění pouze osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně.

Základ daně tvoří zpravidla úplata, kterou obdržel nebo má obdržet plátcе DPH za uskutečněné zdanitelné plnění. Do základu daně se zahrnuje clo, poplatky, spotřební daň, energetické daně, pojištění, náklady na balení, přepravu atd. Sazba daně se dělí na základní sazbu (21 %) a sníženou sazbu (15 %). Snížená sazba se uplatňuje u zboží a služeb uvedených v přílohách k zákonu o dani z přidané hodnoty.

V závislosti na velikosti ročního obratu za předchozí kalendářní rok může být zdaňovacím obdobím kalendářní měsíc nebo čtvrtletí. Správcem daně je příslušný úřad finanční správy s výjimkou dovozu zboží. Při dovozu zboží spravuje daň celní správa.

3.2.2.2 Spotřební daně

Spotřební daně se staly součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 1993. V současnosti spotřební daně upravuje zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů. Spotřební daně lze charakterizovat jako selektivní daň ze spotřeby vybírané z určených výrobků. Mezi spotřební daně řadíme na základě zákona č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních daň z minerálních olejů, lihu, piva, vína a meziproductů a tabákových výrobků. Jedná se především o výrobky, které jsou škodlivé vůči zdraví či životnímu prostředí. Jejím prostřednictvím se stát snaží usměrňovat jejich spotřebu.¹²

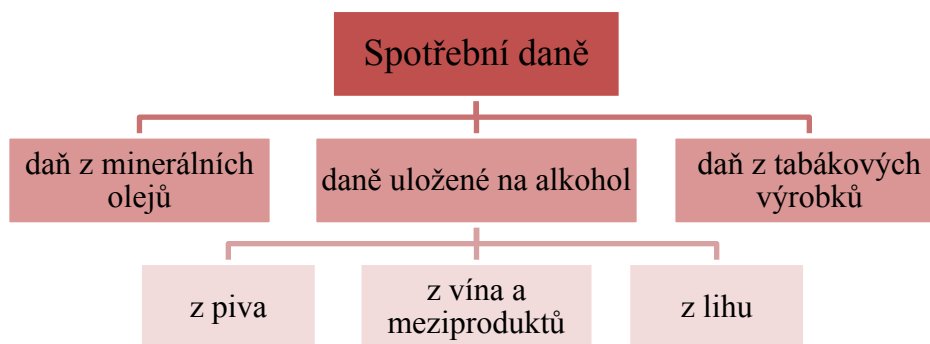
Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních se člení na sedm částí. První část upravuje předmět daně, daňové území, vymezení pojmů, plátce daně, osvobození, sazby a výpočet daně, vrácení daně atd. V další části upravuje zvláštní ustanovení k jednotlivým spotřebním daním. Ve třetí části se věnuje omezení prodeje lihovin a tabákových výrobků. Čtvrtá část se také týká značkování a barvení vybraných minerálních olejů. V další části upravuje značkování některých dalších minerálních olejů. Šestá část stanovuje správní delikty. Poslední část se týká společných, přechodných, zrušovacích a závěrečných ustanovení.

Předmětem daně jsou minerální oleje, líh, pivo, víno a jeho meziproducty a tabákové výrobky vyrobené na daňovém území Evropské unie nebo dovezené na toto území. Plátcem daně jsou nejčastěji fyzické i právnické osoby, které jsou provozovatelé daňových skladů, oprávněnými příjemci nebo výrobci těchto výrobků a osoby, kterým vznikla povinnost přiznat daň při dovozu zboží. Mezi plátce daně patří i další osoby naplňující znaky plátce dle zákona o spotřebních daní.¹³ V souvislosti s jednotlivými spotřebními daněmi jsou podrobnější vymezení plátců daně. Základ daně se vyjadřuje v množství ve formě kusů, měrných jednotek (tunách, litrech, kilogramech, hektolitrech) či ceny pro konečného spotřebitele. Sazba daně se pro jednotlivé výrobky liší a uvádí se v příloze č. 1 zákona o spotřebních daních. Většinou jsou sazby daně pevné a diferencované. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc s výjimkou dovozu. Správcem spotřebních daní je orgán celní správy.

¹² BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN: 978-80-7400-440-7.

¹³ MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN: 978-80-87451-19-9.

Schéma 3.5: Spotřební daně v České republice

Zdroj: VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1. VOX a. s., 2012. ISBN 978-80-87480-05-2.

3.2.2.3 Energetické daně

Součástí daňové soustavy se staly s účinností k 1. 1. 2008 nové nepřímé daně, které se nejčastěji označují jako energetické daně. Tyto daně upravuje zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Energetické daně lze charakterizovat jako selektivní daň ze spotřeby. Řadíme mezi ně na základě zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů daň ze zemního plynu a některých dalších plynů, pevných paliv a elektřiny. Tyto daně se také jako ostatní nepřímé daně stávají součástí konečné ceny pro spotřebitele.¹⁴ Jejím prostřednictvím se snaží stát usměrňovat spotřebu energií.

Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů se člení na padesát jedna částí. Čtyřicátá pátá část upravuje předmět daně, vymezení pojmů, plátce daně, osvobození, základ a sazbu daně, evidenci, správní delikty a další u daně ze zemního plynu a některých dalších plynů. V čtyřicáté šesté části upravuje předmět daně, plátce, osvobození a další u daně z pevných paliv. Ve čtyřicáté sedmé části se věnuje také předmětu daně, plátcům, základu a sazbě daně a dalším u daně z elektřiny. Tento zákon představuje výsledek tzv. reformy veřejných rozpočtů obsahující převážně novely týkající se mnoha předpisů, mezi nimiž se nachází i právní úprava energetických daní. Oproti způsobu právní úpravy ostatních daní a poplatků považují toto začlenění za poněkud nešťastné i postrádající logiku.

¹⁴CHVÁTALOVÁ, I., H. MARKOVÁ a K. ŽÁK. *Základy veřejného práva*. 3. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN: 978-80-245-1936-4.

Předmětem daně ze zemního plynu jsou plyny určené pro pohon motorů, výrobu tepla a ostatní plyny určené pro pohon motorů. Mezi předmět daně z pevných paliv patří zejména černé a hnědé uhlí, brikety a koks. Osvobození od daně se např. týká plynu určeného pro výrobu tepla v domácnostech a k výrobě elektřiny, pevných paliv určených k výrobě elektřiny a koksu, k technickým účelům a elektřiny ekologicky šetrné, vyrobené a spotřebované v dopravních prostředcích.

Plátcem daně jsou nejčastěji fyzické i právnické osoby, které jsou dodavatelé pro konečného spotřebitele na území ČR, provozovatelé distribuční soustavy, provozovatelé přenosové soustavy a další osoby při splnění zákonných podmínek. Základ daně se vyjadřuje v množství ve formě fyzikálních jednotek (GJ, MWh). Sazba daně je pevně stanovena na jednotku v Kč. Zdaňovacím obdobím je kalendářní měsíc. Správcem energetických daní je orgán celní správy.

Schéma 3.6: Energetické daně v České republice

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

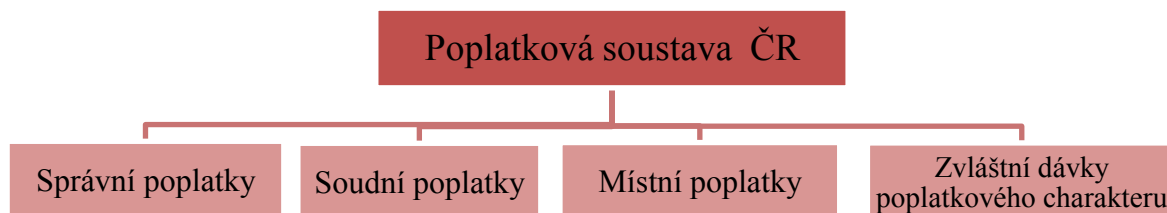
3.2.3 Poplatková soustava ČR

Poplatky můžeme rozdělit do 4 základních skupin:

- správní,
- soudní,
- místní,
- zvláštní dávky poplatkového charakteru stojící mimo katalog správních poplatků.

Patří mezi ně např.: poplatek za povolení k vjezdu, komunální odpad, lázeňský a rekreační pobyt, užívání dálnic a silnic, znečišťování ovzduší atd.

Schéma 3.7: Poplatková soustava ČR

Zdroj: Vlastní zpracování, 2014

3.2.3.1 Správní poplatky

Správní poplatky se staly součástí poplatkové soustavy s účinností k 1. 1. 1993. V současnosti správní poplatky upravuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Správní poplatky lze charakterizovat jako peněžitou platbu fyzických i právnických osob za určitou činnost správnímu úřadu související s úkonem provedeným tímto úřadem.

Mezi správní poplatky patří poplatek za vydání stavebního povolení, výpis z katastru nemovitostí, řidičského průkazu, patentové listiny, zápis do registru vozidel a mnoho dalších. Jednotlivé sazby správních poplatků jsou uvedeny v příloze zákona o správních poplatcích.

Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích upravuje předmět úpravy a poplatků, poplatníky, sazby, zaokrouhlování, vyměření a výběr poplatků, jejich splatnost, sankce, způsoby placení, vrácení, osvobození, dohled a přechodná, zmocňovací a společná ustanovení. Správu poplatků vykonávají správní úřady. Jedná se o orgány moci výkonné, orgány územních samosprávních celků, orgány právnických osob vykonávající působnost v oblasti státní správy.

3.2.3.2 Soudní poplatky

Soudní poplatky se staly součástí poplatkové soustavy s účinností k 1. 1. 1992. V současnosti správní poplatky upravuje zákon ČNR č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Soudní poplatky lze charakterizovat jako peněžitou platbu fyzických i právnických osob za řízení před soudy ČR související s jejich úkony.

Mezi soudní poplatky patří poplatek za řízení, vyrovnací řízení, návrh na vydání předběžného opatření nebo zahájení řízení o umoření listiny (listin), za ověření listiny a další. Jednotlivé sazby soudních poplatků jsou uvedeny v příloze zákona o soudních poplatcích.

Zákon č. 549/1992 Sb., o soudních poplatcích upravuje předmět poplatků, poplatníky, příslušnost, vznik povinnosti, sazby, základ poplatku, výši a splatnost poplatku, způsob platby, sankce, vrácení poplatku, osvobození, promlčení povinnosti, vymáhání poplatku, evidenci, řízení a přechodná, zmocňovací a závěrečná ustanovení. Správu poplatků vykonávají soudy ČR.

3.2.3.3 Místní poplatky

Místní poplatky se staly součástí poplatkové soustavy s účinností k 1. 1. 1991. Místní poplatky upravuje zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů. Místní poplatky lze charakterizovat jako peněžitou platbu fyzických i právnických osob zavedenou v rámci územní působnosti obce a spravovanou obcí, jejíž se stává příjmem. Mezi místní poplatky řadíme na základě zákona o místních poplatcích:

- poplatek ze psů,
- poplatek za lázeňský a rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,
- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,

- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.¹⁵

Zákon ČNR č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích upravuje u jednotlivých vyjmenovaných poplatků předmět poplatku, poplatníka, sazbu a základ poplatku, osvobození a jejich správu apod.

Místní poplatky zavedené obcí obecně závaznou vyhláškou spadají do samostatné působnosti dané obce v rámci jejího území. V této vyhlášce si obec stanoví výběr a sazbu poplatku, vznik či zánik povinnosti, lhůty, splatnost, úlevy, osvobození od poplatků. Správu vykonává daný obecní úřad.

3.2.3.4 Zvláštní dávky

Zvláštní dávky poplatkového charakteru nelze zařadit mezi správní, soudní či místní poplatky. Jedná se převážně o peněžní platby spojené s užíváním dálnic a silnic, životním prostředím a rozhlasovým a televizním vysíláním.

Mezi zvláštní dávky patří dálniční poplatek upravený zákonem 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů. Jedná se o tzv. dálniční známky a elektronické mýtné.

Dále koncesionářské poplatky dle zákona č. 348/2005 Sb., o rozhlasových a televizních poplatcích. Koncesionářský poplatek představuje peněžitý měsíční odvod vlastníků televizorů a rozhlasových přijímačů.

Mezi dávky související s životním prostředím patří poplatky za vypouštění odpadních vod do vod povrchových, škodlivých látek do ovzduší a za skutečný odběr podzemních vod, poplatky podle zákona o odpadech, odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu. Tyto zvláštní dávky upravují jednotlivé právní předpisy.

¹⁵ RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN: 978-80-7357-932-6.

4 Majetkové daně v České republice

V souvislosti s rostoucí potřebou získat pravidelné příjmy pro krytí výdajů panovníka a šlechty se začala vybírat daň z pozemků, neboť dříve byla půda hlavním ekonomickým zdrojem příjmů. Z počátku se daň vybírala ve formě části úrody a později se přešlo k peněžitému placení pouze ze selské půdy tzv. rustikálu, kterou ohospodařovali poddaní. Začátek vybírání daně z pozemku se datuje k roku 1250. Měrnou jednotkou zdaněné plochy byl stanoven jeden lán (přibližně 18 hektarů). Velikost lánu se během jeho používání různě odlišovala podle oblasti a také podle panovníka.

Postupem času se také měnil základ daně a měrné jednotky, které určovaly velikost odhadované zdaněné plochy, která se v různých oblastech a v jednotlivých časových obdobích odlišovala. Jednotlivé pozemky byly postupně rozděleny do několika tříd podle kvality půdy a druhu pozemku.¹⁶

Během 20. století se část majetkových daní platila ve formě notářského poplatku. Jednalo se o současnou daň z nabytí nemovitých věcí. Tyto výnosy směřovaly přes státní notářství do státního rozpočtu. Později se stala daň z nemovitostí i součástí zemědělských daní. V těchto případech se poplatníkem stal uživatel.

Od roku 1993 se vybírala daň z nemovitostí, daň silniční a tzv. trojdaň, která označuje daň dědickou, darovací a z převodu nemovitostí. V současnosti řadíme mezi majetkové daně silniční daň, daň z nemovitých věcí a daň z nabytí nemovitých věcí. V širším pohledu lze mezi ně i zařadit některé druhy místních poplatků, které jsou popsány v další části. Na rozdíl od daní z příjmů mají majetkové daně z pohledu fiskální funkce pouze doplňující význam. Jejich smysl spočívá především v dlouholeté tradici a stabilním výnosu. Daňová povinnost vzniká subjektu na základě vlastnického či užívatelského vztahu k danému majetku, jež je předmětem zdanění nebo na základě úkonu související s majetkem, jež vymezuje příslušný právní předpis. V některých případech může dojít k několika násobnému zdanění daného majetku.

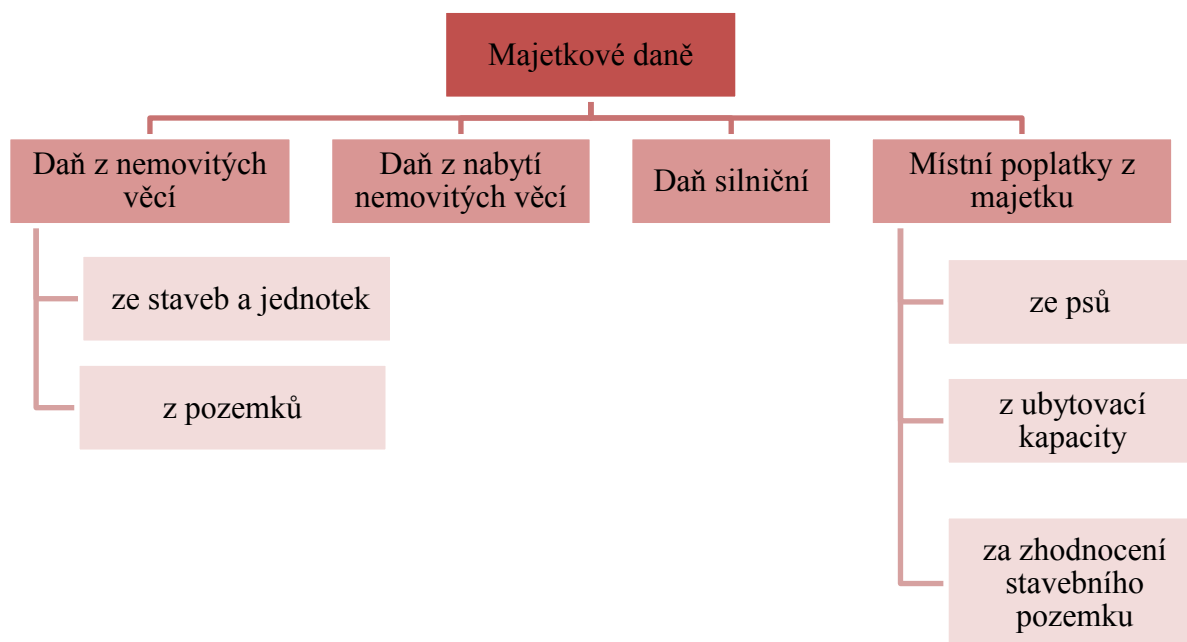
Majetkové daně se odvíjí od majetku bez ohledu na příjmovou situaci poplatníka daně. V případě, že poplatník sice disponuje s majetkem přesahujícím jeho příjmy, se může dostat i do platební neschopnosti, i když mu je zpravidla známa přesná výše majetkových daní, neboť mu vzniká i povinnost vypočítat svou daňovou povinnost v daňovém tvrzení.

¹⁶ BUMBA, Jan. *České katastry od 11. do 21. století*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 192 s. ISBN 978-80-247-2318-1.

V současnosti majetkové daně v širším pohledu upravuje:

- zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí,
- zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí,
- zákon ČNR č. 16/2013 Sb., o dani silniční,
- zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích.

Schéma 4.1: Majetkové daně v České republice

Zdroj: vlastní zpracování, 214

4.1 Daň z nabytí nemovitých věcí

Daň z nabytí nemovitých věcí se stala součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 2014. Před tím její úlohu plnila daň z převodu nemovitostí, jež byla součástí tzv. trojdaně. Daň z nabytí nemovitých věcí upravuje zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí.

Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí (ZDNNV) se člení na čtyři části. První část upravuje subjekt a předmět daně, osvobození, základ daně, sazbu daně, výpočet a rozpočtové určení daně. V druhé části upravuje správce daně, daňové přiznání, zálohy, úroky atd. V dalších částech se věnuje společným, přechodným a zrušovacím ustanovením.

Předmět

Mezi předmět daně z nabytí nemovitých věcí řadíme nabytí vlastnického práva k nemovité věci **úplatně či na základě zajišťovacího převodu práva nebo úplatného postoupení pohledávky zajištěné zajišťovacím převodem práva**. Pro účely zákona ZDNNV se za nabytí vlastnického práva k nemovité věci považuje:

- vyčlenění nebo nabytí nemovité věci do svěřenského fondu a
- nabytí stavby, která se stane součástí pozemku a která byla
 - samostatnou nemovitou věcí,
 - součástí práva stavby, nebo
 - neoprávněně zřízena na tomto pozemku.

Za tuto nemovitou věc se považuje:

- **pozemek, stavba, části inženýrské sítě nebo jednotky** nacházející se na území ČR,
- **právo stavby**, jímž zatížený pozemek se nachází na území ČR, nebo
- **spoluvlastnický podíl** na pozemku, stavbě, části inženýrské sítě nebo jednotce nacházející se na území ČR a právu stavby, jímž zatížený pozemek se nachází na území ČR.

Ustanovení ZDNNV o jednotce a o nemovité věci se použijí obdobně i na jednotku vymezenou podle zákona o vlastnictví bytů spolu se s ní spojeným podílem na společných částech domu. V případě jejího spojení s vlastnictvím k pozemku, tak i spolu s podílem na tomto pozemku.

Pokud dojde ke zrušení a vypořádání spoluvlastnictví k **více nemovitým věcem**, jež mají **totožné spoluvlastníky**, stává se předmětem daně z nabytí nemovitých věcí pouze úplatné nabytí vlastnického práva k podílu na těchto nemovitých věcech ve stanoveném rozsahu. Tento rozsah **odpovídá hodnotě, kterou představuje kladný rozdíl mezi souhrnem hodnot všech podílů spoluvlastníka na těchto nemovitých věcech po vypořádání a před vypořádáním**. V tomto případě úplatou není podíl na těchto nemovitých věcech, ke kterému spoluvlastník vypořádáním pozbývá vlastnické právo.

Za **úplatu** se označuje **částka v peněžních prostředcích nebo hodnota nepeněžního plnění**, které jsou poskytnuty **za přijaté plnění**. U nepeněžního plnění se určí jeho hodnota podle zákona upravující oceňování majetku. Pokud se jedná o nepeněžní plnění poskytující nemovitou věc lze určit hodnotu směrnou hodnotou, může v tomto případě poplatník zvolit

použití směrné hodnoty. Jestliže nelze ke dni nabytí vlastnického práva k nemovité věci určit hodnotu nepeněžního plnění podle zákona upravujícího oceňování majetku, pak se nepeněžní hodnota určí rozdílem zjištěné ceny nabývané nemovité věci a úplaty, jejíž hodnotu určit lze. Při úplatě stanovené v cizí měně se provede přepočet na českou měnu kurzem devizového trhu vyhlášeným Českou národní bankou pro den nabytí vlastnického práva k nemovité věci.

Mezi **vyloučené předměty** daně z nabytí nemovitých věcí patří nabytí vlastnického práva k nemovité věci:

- prováděním pozemkových úprav,
- přeměnami obchodních korporací, nebo
- poskytnuté jako náhrada při vyvlastnění.

Osvobození

Osvobození od této daně se ve **veřejnoprávní oblasti** vztahuje na nabytí vlastnického práva k nemovité věci členským státem EU, jiným státem při zaručení vzájemnosti nebo územním samosprávným celkem, pokud došlo k nabytí vlastnického práva k nemovité věci v souvislosti se:

- změnou jeho území,
- zánikem právnické osoby zřízené nebo založené územním samosprávným celkem,
- snížením základního kapitálu obchodní korporace, je-li územní samosprávný celek jejím jediným členem.

Podmínka jediného člena je splněna, jestliže členy právnické osoby jsou pouze územní samosprávné celky.

Dále se osvobození od této daně vztahuje na nabytí nemovité věci, pokud se nejedná o veřejnou podporu neslučitelnou s vnitřním trhem podle přímo použitelného předpisu EU. V tomto případě je osvobozeno nabytí vlastnického práva k nemovité věci:

- právnickou osobou,
 - nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku členského státu EU nebo z majetku jiného státu při zachování vzájemnosti a
 - členský stát EU nebo jiný stát je zřizovatelem této právnické osoby nebo jediným členem této právnické osoby,
- právnickou osobou,
 - nabývá-li vlastnické právo k nemovité věci z majetku územního samosprávného celku a

- územní samosprávný celek je zřizovatelem této právnické osoby nebo jediným členem této právnické osoby.

Osvobození se také objevuje u nových staveb. Od daně z nabytí nemovitých věcí je osvobozeno **první úplné nabytí vlastnického práva k:**

- pozemku nebo právu stavby, jejichž součástí je nová stavba rodinného domu,
- nové stavbě rodinného domu,
- jednotce, která nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru užívané společně s bytem,
 - v nové stavbě bytového domu, nebo
 - nově vzniklé nástavbou, přístavbou nebo stavební úpravou, nejde-li pouze o rozdělení nebo sloučení stávajících jednotek v bytovém domě,
- jednotce v bytovém domě, která na základě stavební úpravy nebytového prostoru nově nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru užívané společně s bytem.

Nabytí vlastnického práva k nemovité věci u nových staveb je od daně osvobozeno, pouze pokud dojde nabytí vlastnického práva nejpozději do 5 let. Za rozhodný den se podle stavebního zákona považuje den udělení práva užívat novou stavbu, nově vzniklou jednotku nebo jednotku změněnou stavební úpravou.

Od daně z nabytí nemovitých věcí je osvobozeno také nabytí **vlastnického práva k jednotce** fyzickou osobou. Jednotka zahrnuje družstevní byt nebo družstevní nebytový prostor, který je garáží, sklepem nebo komorou výjimkou jiného nebytového prostoru. Tato fyzická osoba zahrnuje pouze nájemce tohoto družstevního bytu nebo družstevního nebytového prostoru. Osvobození se také vztahuje na další jednotky. Pokud se jedná o jednotku ve vlastnictví právnické osoby, která vznikla za účelem stát se vlastníkem domu s jednotkami s podmínkou, že nabyvatelem vlastnického práva je fyzická osoba, která je nájemcem této jednotky, nebo je členem této právnické osoby a podílela se ona nebo její právní předchůdce svým peněžním nebo nepeněžním plněním na pořízení domu s jednotkami. V tomto případě jednotka nezahrnuje nebytový prostor jiný než garáž, sklep nebo komoru. Stane-li se jednotka součástí společného jmění manželů, vzniká nárok na osvobození od daně, pokud podmínky splní alespoň jeden z manželů.

Dále se osvobození vztahuje k **nabytí vlastnického práva k nemovité věci při provádění reorganizace v rámci insolvenčního řízení**. Jestliže se jedná o vydání části

dlužníkových aktiv věřitelům, o převod dlužníkových aktiv na nově založenou právnickou osobu nebo o vložení nemovité věci do sociálního družstva nebo evropského fondu sociálního podnikání. V takto nově založené právnické osobě musejí mít věřitelé majetkovou účast. Další osvobození se týká nabytí vlastnického práva k nemovité věci jejím uživatelem dle ZDP, která je předmětem finančního leasingu.

Poplatník

Poplatníkem daně z nabytí nemovitých věcí se může stát **převodce** vlastnického práva k nemovité věci, jestliže se jedná o nabytí vlastnického práva koupí nebo směnou a převodce a nabyvatel se v kupní nebo směnné smlouvě nedohodnou, že poplatníkem je nabyvatel nebo **nabyvatel** vlastnického práva k nemovité věci. U nabytí vlastnického práva k nemovité věci do fondu nebo z fondu se pohlíží na tyto fondy jako na jediné nabyvatele nebo převodce. Mezi fondy dle ZDNNV patří podílový fond, svěřenecký fond a fond obhospodařovaný penzijní společnostmi. Pokud se stal poplatníkem převodce vlastnického práva k nemovité věci, stane se nabyvatel ručitelem.

Základ daně

Základem daně z nabytí nemovitých věcí je **nabývací hodnota snižená o uznatelný výdaj**. Nabývací hodnotou se může stát prvotně sjednaná cena, dále srovnávací daňová hodnota, zjištěná cena a připouští se také tzv. zvláštní cena. Pro určení nabývací hodnoty ZDNNV upravuje postup, ve které obsahuje podmínky pro jednotlivé možnosti nabývací hodnoty. Nabývací hodnota se stanoví ke dni, kdy nastala skutečnost, která je předmětem daně z nabytí nemovitých věcí.

Sjednaná cena představuje úplatu za nabytí vlastnického práva k nemovité věci. Nejčastěji se jedná o kupní cenu dohodnutou mezi převodcem a nabyvatelem. Sjednaná cena se použije vždy při nabytí vlastnického práva k nemovité věci z majetku nebo do majetku územního samosprávného celku, dobrovolného svazku obcí nebo Regionální rady regionu soudržnosti. A také při ujednání ve smlouvě o výstavbě, které je vlastnické právo nabyto za účelem vzniku nové jednotky nebo změny dosavadní jednotky nástavbou, přístavbou nebo stavební úpravou domu.

Srovnávací daňová hodnota představuje částku odpovídající 75 % směrné hodnoty nebo zjištěné ceny. Použití směrné hodnoty či zjištěné ceny si může poplatník zvolit. Pokud poplatník neposkytne nutné údaje k určení směrné hodnoty či nelze tato hodnota určit, použije

se při určení základu daně zjištěná cena. Při určení srovnávací daňové hodnoty v případě zrušení a vypořádání spoluvlastnictví k více nemovitým věcem, jejichž spoluvlastníci jsou totožní, se souhrn hodnot všech podílů spoluvlastníka na nemovitých věcech po vypořádání a před vypořádáním určí použitím zjištěné ceny nebo směrné hodnoty.

Jestliže si poplatník zvolí určení srovnávací daňové hodnoty směrnou hodnotu, nemusí společně s daňovým přiznáním předkládat znalecký posudek. Směrná hodnota se určí na základě cen nemovitých věcí v místě, v němž se daná nemovitá věc nachází ve srovnatelném časovém období a poplatníkem sdělených údajů týkající se druhu, polohy, účelu, stavu, stáří, vybavení a stavebně technických parametrů nemovité věci a údaje vztahující se k bezprostřednímu okolí nemovité věci. Určení směrné hodnoty se dle typu nemovitých věcí liší. V případě nesouladu mezi uvedeným druhem pozemku v katastru nemovitostí a skutečným stavem je rozhodující skutečný stav. Postup při určení směrné hodnoty správcem daně se řídí vyhláškou ministerstva financí. Směrná hodnota se neurčuje u:

- lesního pozemku s lesním porostem,
- pozemku, který je vodní plochou,
- stavby hromadné garáže a u pozemku, jehož součástí je stavba hromadné garáže,
- nedokončené stavby nebo jednotky a u pozemku, jehož součástí je nedokončená stavba.

Zjištěná cena se určuje podle zákona upravujícího oceňování majetku. Zvolením k určení srovnávací daňové hodnoty zjištěnou cenou bude muset poplatník zpravidla tuto cenu doložit znaleckým posudkem s výjimkou pozemků bez trvalého porostu, na nichž nebyla zřízena stavba a k nimž nebylo zřízeno právo stavby. Odměnu a náklady prokazatelně zaplacené znalci si může poplatník odečíst jako uznatelný výdaj od základu daně v řádném i dodatečném přiznání, pokud je posudek vyžadovanou přílohou. Zjištěná cena se použije vždy při nabytí vlastnického práva k nemovité věci na základě finančního leasingu dle ZDP, zajišťovacího převodu práva, úplatného postoupení pohledávky zajištěné zajišťovacím převodem práva, nabytí vlastnického práva k obchodnímu závodu nebo jeho části, jejichž je tato nemovitá věc součástí a také je-li současně s nabytím vlastnického práva k nemovité věci nabýváno vlastnické právo k jinému majetku a sjednanou cenu nemovité věci nelze pro účely daně z nabytí nemovitých věcí samostatně stanovit.

Ve stanovených případech bude základ daně upraven ve výši zvláštní ceny. Zvláštní cena se použije při vydražení či předražku v rámci exekuce, prodeje dle občanského soudního řádu a veřejné dražby. Zvláštní cena se použije u obchodních korporací při vkladu nemovité

věci do osobní společnosti, družstva a kapitálové společnosti. Dále se určí v souvislosti s insolvencí, pozůstalostí a v dalších případech dle ZDNNV.

Sazba

Sazba daně je ve výši **4 %**. Daňová povinnost se vypočte jako součin základu daně zaokrouhleného na celé stokoruny nahoru a sazby daně.

Daňové přiznání

Poplatníkovi vzniká povinnost podat daňové přiznání nejpozději **do konce třetího kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci**, v němž byl v katastru nemovitostí proveden vklad vlastnického práva k nemovité věci, práva stavby či správy svěřenského fondu. Lhůta platí i pro nabytí vlastnického práva k nemovité věci neevidované v katastru nemovitostí. Rozhodujícími se může stát splnění podmínky pro nabytí vlastnického práva k nemovité věci vydražené v dražbě (vyjma veřejné dražby), vydání vydražiteli potvrzení o nabytí vlastnického práva k nemovité věci vydražené ve veřejné dražbě či poskytnutí náhrady za neoprávněně zřízenou stavbu nebo nabytí právní moci rozhodnutí soudu nebo nabytí účinnosti právního jednání, kterými se tato náhrada určuje. V daňovém přiznání si poplatník sám povinně vyčíslí zálohu a uvede nutné údaje k určení směrné hodnoty. Daň z nabytí nemovitých věcí vyčísľuje správce daně. **Dodatečné daňové přiznání** podává poplatník povinně, pokud zjistí, že:

- část daně odpovídající stanovené záloze má být vyšší než poslední známá daň nebo
- uvedl nesprávné údaje o nemovité věci nutné k určení směrné hodnoty.

Při nabytí vlastnického práva k nemovité věci členským státem EU se daňové přiznání nepodává a také v případě nabytí jiným státem než členským státem EU při osvobození od daně z nabytí nemovitých věcí.

Součástí daňového přiznání tvoří **přílohy** potvrzující nabytí vlastnického práva k nemovité věci, písemnosti osvědčující či potvrzující zvláštní cenu, znalecký posudek o zjištěné ceně, doklad o zaplacení odměny a nákladů znalci. Jedná se o kupní smlouvu, rozhodnutí soudu, směnnou smlouvu, smlouvu o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví atd. Přílohy k daňovému přiznání lze přiložit v prosté kopii v listinné či elektronické podobě. Pokud může písemnost tvořící přílohu správce daně získat či ověřit prostřednictvím informačních systémů veřejné správy, nebude jí po poplatníkovi požadovat.

Správce daně seznam těchto písemností uveřejní na úřední desce a způsobem umožňující dálkový přístup.

Zálohy a splatnost daně

Poplatník platí daň z nabytí nemovitých věcí povinně prostřednictvím zálohy zaokrouhlené na celé koruny nahoru **ve výši 4 % sjednané ceny** se splatností v poslední den lhůty stanovené pro podání daňového přiznání. Vyměření zálohy se řídí dle ustanovení daňového řádu. Pokud správce daně vyměří vyšší zálohu než záloha tvrzená poplatníkem i z moci úřední, vzniká poplatníkovi povinnost splatit rozdíl v náhradní lhůtě do 30 dnů od doručení platebního výměru. Jestliže daň z nabytí nemovitých věcí je vyšší než záloha a rozdíl nepřevyšuje 200 Kč, je splatnost ve lhůtě 30 dnů od doručení platebního výměru. Při rozdílu menším než 200 Kč se daň stanoví ve výši zálohy. V případě shody zálohy a vyměřené daně se na vyměřenou zálohu pohlíží jako na tvrzenou daň.

Úrok z prodlení se uplatní při nedoplatku na záloze a nedoplatku daňové povinnosti. Pokud při doměření daně dojde ke zvýšení rozdílu mezi daní a zálohou bez zavinění porušení povinností ze strany poplatníka, vzniká mu povinnost uhradit úrok z prodlení u části doměřené daně odpovídající zvýšení rozdílu mezi daní a zálohou až od náhradního dne splatnosti doměřeného rozdílu. Také mu nevzniká povinnost uhradit penále u části doměřené daně odpovídající zvýšení rozdílu mezi daní a zálohou.

Vznik a zánik daňové povinnosti

Ke **vzniku** daňové povinnosti dochází na základě skutečnosti při splnění zákonných podmínek dle ZDNNV. Daňová povinnost přetrvává i přes pozdější odstoupení, zdánlivé či neplatné, zrušení splněním rozvazovací podmínky nebo z důvodu neúměrného zkrácení právního jednání.

Daňová povinnost **zaniká** odstoupením od smlouvy, zdánlivostí nebo neplatností právního jednání, splnění rozvazovací podmínky zrušení smlouvy v důsledku neúměrného zkrácení, zrušení vyvlastnění, nebo zániku zajišťovacího převodu vlastnického práva k nemovité věci s výjimkou případu, kdy se převod tohoto práva stane nepodmíněným, pokud vlastníkem nemovité věci je původní vlastník nebo osoba, jejíž vlastnické právo vzniklo v důsledku existence vlastnického práva původního vlastníka, a pokud tuto skutečnost poplatník uplatní v daňovém přiznání nebo dodatečném daňovém přiznání. Daňová povinnost zaniká ke dni nabytí účinnosti rozhodnutí správce daně o stanovení daně na základě přiznání podané

poplatníkem. V tomto případě lze daň stanovit bez ohledu na uplynutí lhůty pro stanovení daně.

Vzájemné darování

Předmětem daně z nabytí nemovitých věcí bude při směně **každé nabytí samostatně**. Vzájemné darování se považuje za koupi nebo směnu, a to i vzhledem k tomu, oč hodnota plnění jedné strany převyšuje hodnotu plnění druhé strany.

Solidární daňová povinnost

Poplatníkům vzniká povinnost plnit daňovou povinnost společně a nerozdílně, pokud u nich nelze určit velikost jejich podílů na nemovité věci. V tomto případě se si mohou poplatníci zvolit společného zmocněnce. Jinak se stane poplatník, který první podal daňové přiznání nebo dodatečné daňové přiznání, společným zástupcem.

Správa daně

Správcem daně z nabytí nemovitých věcí je místně příslušný finanční úřad podle **obvodu územní působnosti, ve kterém se nemovitá věc či pozemek zatížený právem stavby nachází**. Pokud se nemovitá věc nachází v územní působnosti více správců daně, stane se příslušným správcem daně poplatníkův místně příslušný správce daně z příjmů. Daňovou povinnost nižší než 200 Kč správce daně nestanoví a nepředepíše poplatníkovi platební výměr. Správci daně vzniká také povinnost poskytovat informace o cenách nemovitých věcí a údajích nutných k určení směrné hodnoty zeměměřickým a katastrálním orgánům pro účely vedení cenových údajů a údajů pro daňové účely.

Rozpočtové určení daně

Výnos daně z nabytí nemovitých věcí se odvádí do **státního rozpočtu**.

4.2 Daň z nemovitých věcí

Daň z nemovitých věcí se stala součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 1993. Daň z nemovitých věcí upravuje zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů. Průměrné ceny zemědělských pozemků upravuje vyhláška ministerstva zemědělství č. 412/2008 Sb., o stanoveném seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků.

Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí (ZDNV) se člení na šest částí. První část upravuje předmět daně, poplatníky, osvobození, základ a sazbu daně u pozemku. V druhé části upravuje předmět daně, poplatníky, osvobození, základ, sazbu a zvýšení daně u staveb a jednotek. Třetí část se týká místního koeficientu, zaokrouhlování, jednotek a zdaňovacího období u pozemků, staveb i jednotek. V dalších částech se věnuje solidární daňové povinnosti, daňovému přiznání, stanovení daně, splatnosti a placení daně při správě této daně. V páté a šesté části upravuje zmocňovací, přechodná a závěrečná ustanovení.

Daň z nemovitých věcí tvoří **dvě dílčí daně**. Jedná se o **daň z pozemků a daň ze staveb a jednotek**. Obě daně se liší v rámci jejich předmětu, poplatníků, osvobození, základu a sazby daně což způsobuje odlišné zdanění. Poplatníkovi vzniká povinnost platby této daně na základě vlastnického či užívatelského vztahu k nemovité věci a její úhrada se vyžaduje bez ohledu na příjmy vlastníka.

Poplatník

Poplatníkem daně z nemovitých věcí se může stát vlastník, nájemce, pachtýř či uživatel pozemku, zdanitelné stavby či jednotky. Poplatníkem nemovité věci ve vlastnictví ČR je organizační složka státu, státní příspěvková organizace, státní fond, státní podnik nebo jiná státní organizace příslušná hospodařit s majetkem státu nebo právnická osoba disponující s právem užívat tento pozemek, zdanitelnou stavbu či jednotku na základě výpůjčky vzniklé podle zákona upravujícího některé užívací vztahy k majetku ČR. U nemovité věci ve vlastnictví svěřeneckého, podílového fondu a ve fondu obhospodařovaném penzijní společností se poplatníkem stane tento fond. Poplatníkem u pozemku zatíženého právem stavby je stavebník. Dále poplatníkem je vždy nájemce nebo pachtýř u pronajatého nebo propachtovaného pozemku evidovaného v katastru nemovitostí zjednodušeným způsobem, také pozemek, s nímž hospodaří příslušný Státní pozemkový úřad nebo Správa státních

hmotných rezerv nebo převedený na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí. Poplatníkem se může stát i uživatel pozemku, pokud není znám vlastník pozemku nebo u pozemků, jejichž hranice v terénu reálně vznikly po předání pozemků jako náhradních za původní pozemky sloučené. Dále poplatníkem je vždy nájemce nebo pachtýř u pronajaté nebo propachtované jednotky zahrnující nebytový prostor jiný než sklep či komora nebo zdanitelné stavby s výjimkou budovy obytného domu, s nímž hospodaří příslušný Státní pozemkový úřad nebo Správa státních hmotných rezerv nebo převedený na základě rozhodnutí o privatizaci na Ministerstvo financí.

Rozpočtové určení daně

Daň z nemovitostí **směřuje do rozpočtu obcí**, což významně napomáhá jejich samostatnosti. Obec může obecně závaznou vyhláškou pro všechny nemovitosti na území celé obce stanovit **místní koeficient** ve výši 2, 3, 4 nebo 5. Koeficientem se vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb nebo jednotek či jejich souhrny. Tím může zvýšit výnosy plynoucí do jejího rozpočtu.

Osvobození

Většinou dochází k osvobození od daně z nemovitých věcí při využití nemovité věci v rámci veřejně prospěšné činnosti, ochrany životního prostředí či vlastnictví nemovité věci určitým subjektem nebo pro specifický účel. Při určení osvobození se posuzuje, zda se jedná o nemovitou věc pronajímanou, propachtovanou či využívaná k podnikání. Osvobození lze uplatnit u některých nemovitých věcí pouze při podání daňového přiznání. Dále může osvobození od daně částečně či úplně zavést obec na základě obecně závazné vyhlášky u nemovité věci dotčené živelnou pohromou v rámci své územní působnosti rok zpětně a až na 5 let. Tuto vyhlášku může obec vydat do 31. března následujícího roku po živelné pohromě.

Daňové přiznání

Zdaňovacím obdobím daně z nemovitých věcí je kalendářní rok. **Rozhodný stav** pro vyměření daně je stav k 1. lednu zdaňovacího období. K dalším změnám, jež nastanou během zdaňovacího období, se v rámci daného období nepřihlíží.

Daňové přiznání podává poplatník u příslušného správce daně (finančního úřadu) do **31. ledna** daného zdaňovacího období. Toto daňové přiznání podává poplatník pouze jednou a poté v případě došlo-li ke změnám ovlivňující výši poslední daňové povinnosti s výjimkou,

dojde-li ve srovnání s předchozím zdaňovacím obdobím pouze ke změně sazeb daně, průměrné ceny půdy, ke stanovení nebo ke změně koeficientu, k zániku osvobození od daně a ke změně místní příslušnosti. Pokud se daňové přiznání nepodává, začíná běžet lhůta pro stanovení daně dne 31. ledna zdaňovacího období. V případě úmrtí poplatníka v průběhu lhůty pro podání daňového přiznání, který nesplnil povinnost ho podat, se lhůta pro podání prodlužuje o 2 měsíce. Lhůta se také prodlužuje o 2 měsíce při nepodání přiznání osobou spravující pozůstalost, pokud řízení o pozůstalosti skončilo v průběhu lhůty pro podání daňového přiznání.

Poplatník má povinnost oznámit ztrátu postavení poplatníka, správci daně nejpozději do 31. ledna následujícího zdaňovacího období, z důvodu změny v průběhu zdaňovacího období týkající se změn vlastnictví nebo jiných práv ke všem nemovitým věcem v územním obvodu příslušného správce daně nebo z důvodu zániku nemovité věci. Změnu ostatních údajů uvedených v daňovém přiznání oznamuje poplatník povinně příslušnému správci daně do 30 dnů ode dne, kdy nastaly. Pokud byl podán návrh na vklad práva vlastnického do katastru nemovitostí, kterým toto právo vzniká a nebylo rozhodnuto o jeho povolení do 31. prosince téhož roku, vzniká poplatníkovi podat daňové přiznání za danou nemovitou nejpozději do konce třetího měsíce následujícího po měsíci, v němž byl zapsán vklad práva vlastnického do katastru nemovitostí. Daňové přiznání poplatník podává na zdaňovací období následující po roce, v němž vznikly právní účinky vkladu. Povinnost podat daňové přiznání nevzniká, pokud daňové přiznání za nemovitost podal současný společný zástupce nebo společný zmocněnec.

Poplatníci mající vlastnická nebo jiná práva s výjimkou spoluvlastnictví k téže nemovité věci si mohou zvolit **společného zmocněnce**, pokud si ho nezvolí, považuje se poplatník, který podal první daňové přiznání, za jejich **společného zástupce**. Pokud toto přiznání nepodá žádný z poplatníků a nezvolí si i přes výzvu správce daně společného zástupce, vyměří daň správce daně z moci úřední ve výši odpovídající jejich podílu na nemovité věci bez předchozí výzvy.

Spoluvlastníkům nemovité věci evidované v katastru nemovitostí vzniká povinnost podat daňové přiznání a zaplatit výši své daňové povinnosti samostatně, pokud do 31. ledna podá toto přiznání alespoň jeden z poplatníků. Správce daně poplatníkům, kteří nepodali daňové přiznání, vyměří daň z moci úřední bez předchozí výzvy a uplatní, pokutu, penále a úroky z prodlení. Tyto sankce se neuplatní v případě, že v předchozím zdaňovacím období

měli společného zástupce nebo společného zmocněnce. Tento postup správce daně uplatňuje při řádném i dodatečném daňovém řízení.

Daň z pozemků, staveb, jednotek či jejich souhrn se **zaokrouhluje na celé Kč nahoru**. Obdobně se postupuje při zaokrouhlování daně odpovídající spoluvlastnickému podílu na pozemku, zdanitelné stavbě nebo jednotce.

Splatnost daně

Daň z nemovitých věcí **lze stanovit** platebním výměrem, dodatečným platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. Vyměření daně z nemovitých věcí platebním výměrem nemusí správce daně daňovému subjektu oznamovat ani odůvodnit. Tento platební výměr správce daně založí do spisu. Daňový subjekt nemá možnost se proti němu odvolat a na svou žádost mu správce daně zašle stejnopis platebního výměru do 30 dnů ode dne obdržení žádosti. Daňová povinnost **nepřesahující částku 5 000 Kč** je splatná **do 31. května** a povinnost **přesahující 5 000 Kč** je splatná ve **dvou stejných splátkách nebo lze i najednou. První splátka do 31. května a druhá do 30. listopadu**, s výjimkou poplatníků provozujících zemědělskou výrobu a chov ryb. U těchto poplatníků je splatnost daně z nemovitostí stanovena také **ve dvou stejných splátkách, a to do 31. srpna a do 30. listopadu**. Pokud daňová povinnost poplatníka je menší než 30 Kč u příslušného správce daně, přetrvává nadále povinnost podat daňové přiznání a daň se vyměří, ale nepředepíše se poplatníkovi k úhradě. Tato daňová povinnost se oznamuje pouze na vyžádání poplatníka. V případě spoluvlastnictví od daně zcela neosvobozeného v rámci obvodu příslušného správce daně, kdy daňová povinnost vyměřená z moci úřední je menší než 50 Kč, se daň z nemovitých věcí stanoví ve výši 50 Kč. Pokud byl podán návrh na vklad práva vlastnického do katastru nemovitostí, kterým toto právo vzniká, nebylo rozhodnuto o jeho povolení do 31. prosince téhož roku a splatnost nastala před lhůtou pro podání přiznání, je daň splatná v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání. Obdobně se postupuje při prodloužení lhůty pro podání daňového přiznání. Jestliže v rámci doměření daně přesáhne roční daň částku 5 000 Kč a původní vyměřená daň je menší než tato částka, tak původní daň je splatná k lhůtě pro první splátku a rozdíl je splatný k 30. listopadu.

Správa daně

Správce daně z nemovitých věcí je místně příslušný finanční úřad podle **obvodu územní působnosti, ve kterém se pozemek, budova, inženýrská stavba či jednotka nachází.**

4.2.1 Daň z pozemků

Předmět

Mezi předmět daně z pozemků patří **pozemky evidované v katastru nemovitostí a nacházející se na území ČR.** Výjimku tvoří pozemek zastavěný zdanitelnou stavbou pouze v rozsahu zastavěné plochy této stavby. Ze zdanění jsou také vyjmuty lesní pozemky s výjimkou lesů hospodářských, vodní plochy s výjimkou rybníků sloužících k intenzivnímu a průmyslovému chovu ryb, pozemky určené pro obranu ČR, pozemky tvořící součást jednotky a pozemky ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě užívané společně s těmito jednotkami.

Základ daně

Základ daně tvoří u pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů **cena půdy zjištěná násobením skutečné výměry pozemku v m² průměrnou cenou půdy stanovenou na 1 m²** ve vyhlášce ministerstva zemědělství č. 412/2008 Sb., o stanoveném seznamu katastrálních území s přiřazenými průměrnými cenami zemědělských pozemků zaokrouhlený na celé Kč nahoru. U pozemků hospodářských lesů a rybníků s intenzivním a průmyslovým chovem ryb představuje základ **daně cena pozemku zjištěná** podle platných cenových předpisů **nebo součin skutečné výměry pozemku v m² a částky 3,80 Kč.** Oba tyto základy daně se zaokrouhlují na celé Kč nahoru. U ostatních pozemků jej tvoří skutečná výměra pozemků v m² zaokrouhlený na m² nahoru.

Sazby

Sazba daně se u jednotlivých **druhů pozemků liší.** U pozemků jejichž základ je vyjádřen v cenách se sazby udávají v procentech. Pokud je vyjádřen základ daně v m², udávají se sazby v korunách za m². Základní sazba se dále násobí **koeficientem určeným podle počtu obyvatel** obce dle posledního sčítání lidu. Tento koeficient může obec na základě

obecně závazné vyhlášky zvýšit maximálně o jednu kategorii či snížit o jednu až tři kategorie. Pro Prahu lze zvýšit na koeficient 5.

Tabulka 4.1: Sazby daně z pozemků

Druh pozemku	Sazba daně
A – Orná půda, chmelnice, vinice, zahrada, ovocný sad	0,75 %
B – Trvalý travní porost	0,25 %
C – Hospodářský les	0,25 %
D – Rybník s intenzivním a průmyslovým chovem ryb	0,25 %
E – Zastavěná plocha a nádvoří	0,20 Kč za 1 m ²
F – Stavební pozemek	2 Kč za 1 m ²
G – Ostatní plocha	0,20 Kč za 1 m ²
X – Zpevněné plochy pozemků, užívané k podnikatelské činnosti: zemědělské prvovýroby, lesní a vodní hospodářství	1 Kč za 1 m ²
Y – Zpevněné plochy pozemků, užívané k podnikatelské činnosti: průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba, ostatní podnikatelská činnost	5 Kč za 1 m ²

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Stavebním pozemkem pro účely ZDNLV je nezastavěný pozemek určený k zastavění zdanitelnou stavbou ve výměře zastavěné plochy nadzemní části dané stavby v m². Jedná se o ohlášenou stavbu, stavbu se stavebním povolením či stavbu provedenou na základě certifikátu autorizovaného inspektora nebo na základě veřejnoprávní smlouvy. Tento pozemek přestává být stavební, když se stavba či jednotka stane předmětem daně z nemovitých věcí, ohlášení či povolení pozbude platnosti, certifikát pozbude účinků nebo účinky veřejnoprávní smlouvy zaniknou. ZDNLV také pro své účely definuje **zpevněnou plochu** jako pozemek či jeho část v m² evidovanou v katastru nemovitostí s druhem pozemku ostatní plocha nebo zastavěná plocha a nádvoří a zpevněný stavbou dle stavebního zákona bez svislé nosné konstrukce nebo vlečkou. Pokud slouží zpevněná plocha k různým podnikáním a nelze určit rozsah výměry k jednotlivým druhům podnikání, použije se sazba 5 Kč za m².

Tabulka 4.2: Základní koeficienty

Počet obyvatel obce	Koeficient
do 1 000 obyvatel	1,0
1 000 obyvatel do 6 000 obyvatel	1,4
6 000 obyvatel do 10 000 obyvatel	1,6
10 000 obyvatel do 25 000 obyvatel	2,0
25 000 obyvatel do 50 000 obyvatel	2,5
nad 50 000 obyvatel, statutární města, Františkoví Lázně, Mariánské Lázně a Poděbrady	3,5
Praha	4,5

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

4.2.2 Daň ze staveb a jednotek

Předmět

Mezi předmět daně ze staveb a jednotek patří **zdanitelná stavba a jednotka na území ČR**. Zdanitelnou stavbou jsou **budovy** s výjimkou budov s jednotkami a **inženýrské stavby**. Jedná se o budovu definovanou katastrálním zákonem jako nadzemní stavbu pevně spojenou se zemí, prostorově soustředěnou a navenek uzavřenou obvodovými stěnami a střešní konstrukcí. Inženýrské stavby jsou upraveny v příloze ZD NV. Jedná se převážně o přenosové věže, zásobníky, komíny, stavby hutního a těžebního průmyslu apod. Pokud stavba netvoří samostatnou nemovitou věc, pohlíží se na ní pro účely ZD NV jako na nemovitou věc, kterou vlastní vlastník věci, jejíž je tato stavba součástí. **Jednotka** představuje bytovou jednotku s podílem na společných částech domu i pozemku patřící k domu.

Základ daně

Základ daně u zdanitelných staveb tvoří **výměra zastavěné plochy uvedená v m²** a u jednotek **upravená výměra podlahové plochy v m²** podle stavu k 1. lednu zdaňovacího období. Upravená plocha jednotky, jejíž součástí je pozemek přesahující zastavěnou plochu nebo užívaný pozemek ve spoluvlastnictví všech vlastníků jednotek v domě, představuje výměru m² vynásobenou **koeficientem 1,22**. V ostatních případech se u jednotek použije při výpočtu upravené podlahové plochy **koeficient 1,20**. Tato **podlahová plocha** nezahrnuje podlahovou plochu na společných částech domu v rozsahu podílu na nich zahrnutý v dané

jednotce. **Zastavěnou plochu** představuje zastavěná plocha stavby dle stavebního zákona odpovídající ploše nadzemní části ohraničené průměty vnějšího líce obvodových konstrukcí, obalovými čarami vedenými vnějšími líci svislých konstrukcí do vodorovné roviny nebo pravoúhlým průmětem střešní konstrukce do vodorovné roviny. Základ daně se zaokrouhluje na celé m² nahoru.

Sazby

Obdobně jako u sazby daně z pozemků se sazba daně u jednotlivých druhů staveb a jednotek liší. Sazby daně se uvádějí **v korunách za m²**. Stejně jako u daně z pozemků se základní sazba dále násobí **koeficientem určeným podle počtu obyvatel** obce dle posledního sčítání lidu. Obec může také obecně závaznou vyhláškou stanovit koeficient pro stavby a jednotky uvedené v tabulce 4.3 pod písmeny I, J, K, L, M, N, O, S, T, U, V. Dále se sazba daně násobí **koeficientem 2,0** u budov pro rodinnou rekreaci včetně budov rodinných domů využívaných pro rodinnou rekreaci a budov plnící doplňkovou funkci k budově pro rodinnou rekreaci nebo k budově rodinného domu využívaného pro rodinnou rekreaci s výjimkou garáže, které jsou umístěny v národních parcích a v zónách I. chráněné krajinné oblasti.

Dále se u staveb s výjimkou staveb užívané k podnikání zvyšuje sazba daně **o 0,75 Kč za každé další nadzemní podlaží**, pokud zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje o 2/3 zastavěnou plochu stavby. U staveb užívaných k podnikání se sazba zvýší o 0,75 Kč, pokud zastavěná plocha nadzemního podlaží přesahuje o 1/3 zastavěnou plochu stavby. **Prvním nadzemním podlažím** se stává každé konstrukční podlaží mající úroveň podlahy či její části do 0,8 m pod nejnižším bodem v přilehlém terénu nebo stanoveno jinak v projektové dokumentaci. Ostatní podlaží, která se nacházejí nad, se považují za další nadzemní podlaží včetně účelově určeného podkroví.

Tabulka 4.3: Sazby daně ze staveb a jednotek

Druh stavby a jednotky	Sazba daně
H – Budova obytného domu	2 Kč za 1 m ²
I – Ostatní budovy tvořící příslušenství k budově obytného domu z výměry přesahující 16 m²	2 Kč za 1 m ²
J – Budova pro rodinou rekreaci včetně budov rodinných domů využívaných pro rodinnou rekreaci	6 Kč za 1 m ²
K – Budova plnící doplňkovou funkci k budově pro rodinou rekreaci nebo k budově rodinného domu využívaného pro rodinou rekreaci s výjimkou garáže	2 Kč za 1 m ²
L – Garáž vystavěná odděleně od budovy obytného domu	8 Kč za 1 m ²
M – Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč za 1 m ²
N - Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba	10 Kč za 1 m ²
O - Stavba užívaná pro podnikatelskou činnost – ostatní podnikatelská činnost	10 Kč za 1 m ²
P – Ostatní zdanitelná stavba	6 Kč za 1 m ²
R – Jednotka pro bydlení (byt)	2 Kč za 1 m ²
S - Jednotka s plochou využívanou převážně jako garáž	8 Kč za 1 m ²
T – Jednotka s převažující částí plochy užívané pro podnikatelskou činnost – zemědělská prvovýroba, lesní a vodní hospodářství	2 Kč za 1 m ²
U – Jednotka s převažující částí plochy užívané pro podnikatelskou činnost – průmysl, stavebnictví, doprava, energetika, ostatní zemědělská výroba	10 Kč za 1 m ²
V – Jednotka s převažující částí plochy užívané pro podnikatelskou činnost – ostatní podnikatelská činnost	10 Kč za 1 m ²
Z – Ostatní jednotka	2 Kč za 1 m ²

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Pokud dojde ke shodě poměru podlahových ploch či nadzemních částí užívaných k různým účelům nebo druhům podnikání, použije se nejvyšší příslušná sazba daně. Při převažujícím užití podlahové plochy nadzemní části u zdanitelných staveb uvedených

v tabulce 4.3 pod písmeny H, I, J, K, L a P k podnikání se použije sazba pro daný druh podnikání.

Daň z nemovitých věcí se u staveb a jednotek také zvyšuje o součin výměry podlahové plochy daného nebytového prostoru v m² a 2 Kč u budovy obytného domu s nebytovým prostorem užívaným k podnikání. Výjimkou jsou osvobozené nebytové prostory dané budovy a nebytový prostor užívaný k podnikání v zemědělské prvovýrobě. Obdobně se postupuje u jednotek zahrnující nebytový prostor užívaný k podnikání. Zde se daň zvyšuje o součin upravené podlahové plochy daného nebytového prostoru a kladného rozdílu mezi sazbou daně příslušnou pro jednotku, jejíž převažující část podlahové plochy je užívána pro podnikání, a sazbou daně příslušnou pro tuto jednotku. Výjimkou představuje nebytový prostor, který je osvobozenou částí jednotky, nebo je užíván k podnikání v zemědělské prvovýrobě, lesním nebo vodním hospodářství.

4.3 Daň silniční

Daň silniční se stala součástí daňové soustavy s účinností k 1. 1. 1993. Tuto daň upravuje zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční (ZDS) upravuje předmět daně, poplatníky, osvobození, základ a sazbu daně, zálohy, slevy a zvýšení daně, daňové přiznání a vznik a zánik daňové povinnosti. Mezi doplňující právní předpisy patří zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů (ZPV) a vyhláška ministerstva dopravy č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel (VRV).

Předmět

Do předmětu této daně spadají **silniční motorová vozidla a jejich přípojná vozidla registrována v ČR, provozována v ČR a používaná poplatníkem daně z příjmů PO a FO**, které dané vozidlo používají k podnikání nebo v přímé souvislosti s touto činností vytvářející příjmy dle ZDP. Výjimkou tvoří PO používající vozidlo k veřejně prospěšné činnosti vyloučené z předmětu daně z příjmů dle ZDP. Pro účely ZDS se mezi tyto obecně prospěšné poplatníky z daně PO řadí Česká televize, Český rozhlas, Česká tisková kancelář a zdravotní pojišťovna. Bez ohledu na účel používání patří mezi předmět daně vždy vozidla s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny určená výlučně k přepravě nákladů a registrovaná

v ČR. Mezi vyloučené patří speciální pásové automobily, ostatní vozidla, zemědělské a lesnické traktory a jejich přípojná vozidla a další zvláštní vozidla podle ZPV a vozidla se zvláštní registrační značkou podle VRV.

Osvobození

Osvobození od daně silniční se většinou týká vozidel používaných k **veřejně prospěšné činnosti**. Některá tyto vozidla musí splňovat další podmínky, mezi něž patří vybavení zvláštním zvukovým výstražným zařízením a výstražným světlem modré barvy zapsanými v technickém průkazu k vozidlu.

Jedná se o vozidla:

- zpravidla s méně než čtyřmi koly zapsaná v technickém průkazu vozidla jako kategorie L a jejich přípojná vozidla,
- diplomatických misí a konzulárních úřadů při zaručení vzájemnosti,
- zabezpečující linkovou osobní vnitrostátní přepravu s podílem více než 80 % kilometrů na celkovém počtu ujetých kilometrů v daném zdaňovacím období,
- provozovaná ozbrojenými silami,
- civilní obrany, bezpečnostních sborů, obecní policie, sboru dobrovolných hasičů, poskytovatele zdravotních služeb, důlní a horské záchranné služby a poruchové služby plynárenských a energetických zařízení,
- speciální samosběrová (zametací), speciální jednoúčelová vozidla - značkovače silnic a vozidla správců komunikací nebo osob pověřených správcem komunikací, která jsou používána výlučně k zabezpečení sjízdnosti a schůdnosti pozemních komunikací s výjimkou osobních automobilů,
- požární ochrany používaná jednotkou hasičského záchranného sboru,
- tvořící mobilizační rezervou nebo pohotovostní zásobou nepoužívána k podnikání,
- pro dopravu osob nebo nákladů s největší povolenou hmotností méně než 12 tun s elektrickým pohonem, hybridním pohonem kombinující spalovací motor a elektromotor, vybavena motorem určeným jeho výrobcem ke spalování automobilového benzínu a ethanolu 85 označovaného jako E85 nebo spalující zkapalněný ropný plyn označovaný jako LPG nebo stlačený zemní plyn označovaný jako CNG.

Poplatník

Poplatníkem této daně se může stát fyzická i právnická osoba. Jedná se o **provozovatele či uživatele vozidla, zaměstnavatele, organizační složku a stálou provozovnu**. **Provozovatelem** je osoba zapsána v technickém průkazu vozidla. **Uživatel** se stane poplatníkem, pokud užívá vozidlo se zápisem v technickém průkazu zemřelé, zaniklé nebo zrušené osoby jako provozovatele nebo jehož provozovatel je odhlášen z registru vozidel. **Zaměstnavatel** je poplatníkem daně při vyplácení cestovní náhrady svému zaměstnanci za použití osobního automobilu nebo přípojného vozidla zaměstnance v případě, že již provozovateli nevznikla daňová povinnost. Dalším poplatníkem se může stát osoba používající vozidlo registrované a určené jako mobilizační rezerva nebo pohotovostní zásoba a také stálá provozovna či organizační složka osoby se sídlem nebo trvalým pobytem v zahraničí. Při větším počtu poplatníků platí daň společně a nerozdílně.

Vznik a zánik daňové povinnosti

Daňová povinnost vzniká **poplatníkovi v kalendářním měsíci, ve kterém použije vozidlo k podnikání**. Poplatníkovi vzniká povinnost k registraci ve lhůtě splatnosti nejbližší zálohy na daň. Daňová povinnost zaniká v kalendářním měsíci, ve kterém se již nepoužívá vozidlo k podnikání. Pokud v průběhu zdaňovacího období dojde ke změně osoby poplatníka u daného vozidla, zanikne daňová povinnost původnímu poplatníkovi uplynutím kalendářního měsíce, který předchází před kalendářním měsícem vzniku daňové povinnosti novému poplatníkovi. V případě vzniku daňové povinnosti v průběhu zdaňovacího období, se daň stanoví v poměrné výši sazby daně, která představuje součin 1/12 roční sazby daně a počtu kalendářních měsíců, ve kterých měl poplatník daňovou povinnost. Stejným způsobem jako vznik daňové povinnosti se posuzuje zánik nároku na osvobození od daně.

Základ daně

Základ daně se pro jednotlivé druhy vozidel liší. Pro osobní automobily je základ daně **zdvihový objem motoru v cm³** s výjimkou automobilů s elektrickým pohonem. U ostatních vozidel (autobusy, nákladní vozidla, tahače, přívěsy apod.) **nejvyšší povolená hmotnost v tunách a počet náprav**. Základ daně u návěsů představuje **součet nejvýše povolených zatížení náprav v tunách a počet náprav**.

Sazby

Sazba daně se podle jednotlivých základů daně liší ve výši pevně stanovené částky za zdaňovací období (rok). U osobních automobilů se sazba daně pohybuje **v rozmezí 1 200 Kč až 4 200 Kč** a u návěsů a ostatních vozidel **mezi 1 800 Kč až 50 400 Kč**. Pro určení sazby daně se použijí údaje uvedené v technických dokladech vozidla. Poplatník zaměstnavatel může použít u osobních automobilů roční sazbu daně nebo **sazbu daně 25 Kč za každý den** použití. Dále se sazba daně u návěsů a ostatních vozidel **snižuje o 25 %** v případě používání vozidla pro činnost výrobní povahy v rostlinné výrobě a poplatníkem je osoba provozující tuto činnost. K dalšímu **snížování dochází u všech vozidel o 48 %** po dobu následujících 36 kalendářních měsíců od data jejich první registrace, **o 40 %** po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců a **o 25 %** po dobu následujících dalších 36 kalendářních měsíců. Nárok na toto snížení vzniká v kalendářním měsíci první registrace po dobu 108 měsíců. Toto snížení nelze použít současně se snížením související s činností výrobní povahy v rostlinné výrobě. Nárok na snížení daně se u vozidel dovezených ze zahraničí prokazuje potvrzením či jiným dokladem o první registraci příslušným orgánem. Sazba daně se u vozidel registrovaných do 31. 12. 1989 **zvyšuje o 25 %**.

Sazba daně se u nákladních vozidel včetně tahačů, přívěsů a návěsů s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a méně než 12 tun bez ohledu na datum první registrace a nesloužící pro podnikání nebo v přímé souvislosti s podnikáním **snižuje o 100 %**. U vozidel s hmotností vyšší než 12 tun se sazba **snižuje o 48 %**. I zde toto snížení nelze použít současně se snížením související s činností výrobní povahy v rostlinné výrobě

Sleva na dani

Slevu na dani lze uplatnit u vozidel používaných v souvislosti **s kombinovanou dopravou**. Jedná se o přepravu zboží v jedné a téže přepravní jednotce (kontejner, výměnná nástavba, odvalovací kontejner) nebo v nákladním automobilu, přívěsu, návěsu při využití železniční nebo vnitrozemské vodní dopravy ve vzdálenosti více než 100 kilometrů vzdušnou čarou. Další podmínku představuje počáteční nebo konečný úsek tvořený přepravou po pozemní komunikaci mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a nejbližší železniční stanicí vhodnou k překládce nebo překladištěm kombinované dopravy, anebo mezi místem nakládky nebo vykládky zboží a vnitrozemským přístavem, jestliže nepřesahuje vzdálenost 150 kilometrů vzdušnou čarou. Při použití vozidla **výlučně** pro přepravu v počátečním nebo konečném úseku kombinované dopravy je **sleva 100 %**. Dále se sleva odvíjí od počtu jízd

kombinované přepravy. Sleva na dani se pohybuje v rozmezí **25 % až 90 %**. U využití železniční sítě na území ČR nad 250 km se tato cesta započítává jako dvě jízdy. Nárok na slevu se prokazuje přepravními doklady s potvrzenými údaji překladiště kombinované dopravy, případně nakládací a vykládací železniční stanice nebo vnitrozemského přístavu. Sleva na dani se uplatňuje v daňovém přiznání u příslušného správce daně.

Zálohy a splatnost daně

Zálohy na daň silniční platí poplatník do 15. 4. (leden, únor, březen), 15. 7. (duben, květen, červen), 15. 10. (červenec, srpen, září) a 15. 12. (říjen, listopad) daného zdaňovacího období. Za prosinec je daň splatná s podáním daňového přiznání. Daň se za každý kalendářní měsíc vypočte **ve výši 1/12 roční sazby daně**. Použitá sazba daně u poplatníka zaměstnavatele nelze během zdaňovacího období měnit, ale zvolený postup lze změnit při podání daňového přiznání. Zálohy se u osvobozených vozidel neplatí. Poplatníci daně u vozidel s hmotností vyšší než 12 tun se slevou 48 % platí zálohu na daň ve výši 70 % z roční sazby daně v jedné splátce do 15. prosince. Poplatník také vede evidenci o zaplacených zálohách a dani pro jednotlivá vozidla.

U jednotlivých vozidel se daň, záloha a sleva na dani zaokrouhlují na celé koruny nahoru. Kalendářním obdobím daně silniční **je kalendářní rok**. Při provedení přestavby na vozidla měnící základ daně a roční sazbu daně neovlivní daňovou povinnost v průběhu zdaňovacího období.

Daňové přiznání

Poplatník podává daňové přiznání **do 31. ledna kalendářního roku následujícího po uplynutí zdaňovacího období**. Zároveň při podání daňového přiznání **musí poplatník daň vypočítat a také zaplatit**. V daňovém přiznání se uvádějí i osvobozená vozidla s výjimkou vozidel diplomatických misí a konzulárních úřadu a vozidla v kategorii L. Poplatníci u nákladních vozidel včetně tahačů, přívěsů a návěsů s největší povolenou hmotností nad 3,5 tuny a méně než 12 tun bez ohledu na datum první registrace a nesloužící pro podnikání nebo v přímé souvislosti s podnikáním nemusí podávat daňové přiznání, pokud jim nevznikla daňová povinnost u dalšího vozidla. **Úrok z prodlení**, který vznikl u daně v důsledku prodlení, které nastalo před stanovením daně, je splatný v náhradní lhůtě 30 dnů ode dne jejího stanovení.

Správa daně

Správce daně z daně silniční je místně příslušný finanční úřad podle bydliště nebo sídla poplatníka.

Rozpočtové určení

Silniční daň je příjmem Státního fondu dopravní infrastruktury.

4.4 Místní poplatky z majetku

Některé místní poplatky se svým charakterem podobají majetkovým daním, neboť jejich výběr je spjat s určitým vlastnictvím. V rámci členských států EU se objevuje jejich zařazení přímo mezi majetkové daně. Jedná se o výkon přenesené působnosti obecních úřadů. Mezi místní poplatky vybírané v souvislosti s vlastnictvím majetku lze řadit:

- poplatek ze psů,
- poplatek z ubytovací kapacity a
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu nebo kanalizace.

4.4.1 Poplatek ze psů

Předmět

Předmětem poplatku jsou psy starší 3 měsíců.

Poplatník

Poplatníkem tohoto poplatku je **držitel** psa. Držitelem se může stát fyzická i právnická osoba s trvalým pobytem nebo sídlem na území ČR v dané obci vybírající poplatek za psa.

Osvobození

Osvobození se týká nevidomých, bezmocných, osob s těžkým zdravotním postižením a průkazem ZTP/P, osob provádějící výcvik psů určených k doprovodu těchto předešlých jmenovaných osob, osob provozující útulek zřízený obcí pro ztracené nebo opuštěné psy nebo osob, kterým stanoví povinnost držení a používání psa zvláštní právní předpis (policie, myslivci apod.).

Základ a sazba poplatku

Základ tohoto poplatku představuje počet psů držitele. Sazba poplatku se pohybuje až **do výše 1 500 Kč** za kalendářní rok na jednoho psa. Pokud držitel psa disponující invalidním, starobním, vdovským nebo vdoveckým důchodem jako jediným zdrojem příjmů, anebo se jedná o poživatele sirotčího důchodu, je sazba daně maximálně 200 Kč za kalendářní rok na jednoho psa. Dále může obec stanovit pro držitele více psů zvýšení sazby až o 50 %. Při držení psa po dobu kratší než jeden kalendářní rok se poplatek platí v poměrné výši odpovídající počtu kalendářních měsíců držení.

Správa daně

Správu poplatku **vykonává příslušná obec podle místa trvalého pobytu nebo sídla držitele psa**. Jestliže dojde ke změně místa trvalého pobytu nebo sídla, vzniká platební povinnost držiteli vůči nově příslušné obci od počátku kalendářního měsíce následujícího po měsíci rozhodné události. V této situaci se také pro výpočet poplatku použije poměrná výše.

4.4.2 Poplatek z ubytovací kapacity

Předmět

Předmětem poplatku je **ubytovací kapacita zařízení určeného k přechodnému ubytování za úplatu**. Výjimku tvoří ubytovací kapacita v zařízení určeném pro přechodné ubytování studentů a žáků, sociální a charitativní účely a ubytovací kapacita ve zdravotnických nebo lázeňských zařízeních s výjimkou užívání jako hotelového zařízení.

Poplatník

Poplatníkem tohoto poplatku je **ubytovatel** (FO, PO) poskytující přechodné ubytování. Tento ubytovatel povinně vede evidenční knihu v písemné podobě obsahující údaje o době ubytování, identifikačních údajích FO, které ubytování poskytl. Mezi požadavky patří přehlednost, srozumitelnost, časové posloupnost a archivace zápisů po dobu 6 let.

Základ a sazba poplatku

Základem je počet využitých lůžek za den. Sazba poplatku se pohybuje až do výše **6 Kč za každé využití lůžko za jeden den**. Sazbu poplatku lze po dohodě obce a poplatníka stanovit roční paušální částkou.

Správa daně

Správu poplatku vykonává **příslušná obec, v jejíž územní působnosti se zařízení určené k přechodnému ubytování za úplatu nachází.**

4.4.3 Poplatek za zhodnocení stavebního pozemku

Předmět

Předmětem poplatku je **pozemek**, u kterého došlo k zhodnocení na základě možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace po nabytí účinnosti zákona o vodovodech a kanalizacích.

Poplatník

Poplatníkem se stává **vlastník** pozemku. Jedná se o osobu (FO, PO) zapsanou v okamžiku zhodnocení v katastru nemovitostí jako vlastník pozemku. Vlastníci daného pozemku platí poplatek společně a nerozdílně.

Základ a sazba poplatku

Základ poplatku se stanovuje **v rozsahu výměry** daného zhodnoceného pozemku v m². Obec v obecně závazné vyhlášce stanoví výši sazby za m². Tato sazba nesmí přesáhnout rozdíl mezi cenou pozemku bez možnosti připojení na obcí vybudovanou stavbu vodovodu nebo kanalizace a ceny stavebního pozemku s touto možností.

Cena stavebního pozemku v obci se stanoví podle zvláštního právního předpisu v kalendářním roce, ve kterém nabylo právní moci kolaudační rozhodnutí pro stavbu vodovodu nebo kanalizace obcí vybudované. Výše sazby na 1m² zhodnoceného stavebního pozemku stanoví obec v obecně závazné vyhlášce.

Správa poplatku

Správu poplatku vykonává **příslušná obec, v jejíž územní působnosti se nachází zpoplatněný pozemek.**

5 Majetkové daně ve vybraných zemích

Jednotlivé státy zdaňují majetek odlišnými způsoby ovlivněné různými vlivy. Mezi tyto vlivy lze zařadit kulturu, tradici, politické vlivy, postoje společnosti vůči majetkovým daním, velikost a stabilitu výnosů apod. Některé státy toto zdanění neuplatňují.

V rámci členských zemí EU dochází při majetkových daních k mnoha odlišnostem. V souvislosti s daněmi dochází na úrovni EU k harmonizaci daňových systémů členských zemí. V rámci majetkových daní z pohledu ČR ovlivní harmonizace pouze daň silniční.

Dále se v této kapitole zaměřím na majetkové daně v Čínské lidové republice, Itálii, Finsku, Izraeli a Velké Británii.

5.1 Čínská lidová republika

V Číně se zdaňuje **využívání městské půdy**. Sazba daně se odvíjí od velikosti měst a typu měst či oblastí. Sazba daně se ohýbá v rozpětí od 0,6 až 30 CNY/m². Tuto doporučenou sazbu mohou jednotlivé regiony snížit až o 30 % či zvýšit po schválení Ministerstvem financí. Poplatníky jsou PO a FO využívající dané pozemky ve splátkách stanovených místními územně příslušnými orgány. Dále se zdaňuje také **využití orné půdy**. Tato daň se týká orné půdy využitá ke stavbě či jinému účelu s výjimkou zemědělských staveb. Sazba daně se pohybuje v rozmezí 5 až 5 CYN/m² z využití orné půdy. Také se zde zdaňuje **zhodnocení pozemku**. V souvislosti s hodnotou zhodnocení se odvíjí sazba daně, jež se pohybuje mezi 30 – 60 %. Obdobně se jako městská půda **zdaňují také stavby**. Poplatníkem daně ze stavby je vlastník nebo uživatel. Sazba u staveb se odvíjí podle použitého základu daně.

Daň z vozidel a lodí se vztahuje na vozidla a lodě registrované v Číně s výjimkou policejních a vojenských vozidel, vozidel zastupitelských úřadů, rybářské lodě atd. Poplatníkem se může stát vlastník nebo manažer. Vozidla a plavidla se dělí do šesti hlavních druhů. Při prvním pořízení motorového vozidla, motocyklu, tramvaje, návěsu a dopravního prostředku určeného pro zemědělství s určitými výjimkami se uplatňuje na tyto prostředky **daň z nákupu vozu** ve výši 10 %. Jestliže se jedná o prostředky nabyté koupí, dovozem, vlastní výrobou, darováním, výhrou nebo jiným způsobem.

Dále se v Číně vybírá **daň z převodu, darování či výměny užívacích práv u nemovitostí** ve výši 3 - 5 % podle rozhodnutí lokální vlády a 2% administrativní poplatky z tržní hodnoty práv k užívání pozemku. Jedná se o převod, postoupení, prodej, dar nebo výměnu.¹⁷

5.2 Finsko

I ve Finsku dochází ke **zdanění nemovitostí** (staveb, pozemku). Sazba daně se člení do čtyř úrovní podle druhů jednotlivých nemovitostí. Pro jednotlivé úrovně si místní zastupitelstva v rozsahu meze stanoví sazbu daně. Sazba se pohybuje mezi 0,32 – 3 %. Dále se od majitelů lesů vybírá daň ve formě poplatku za péči o les na základě výměry lesa.

Při koupi bytu nebo rodinného domu se vybírá **daň z převodu nemovitosti** ve výši 2 % pro byt a 4 % pro samostatnou stavbu.¹⁸

Daň dědická se odvádí z hodnoty dědictví nad 20 000 EUR. Výše sazby se odvíjí od příbuzenského vztahu dědice a zůstavitele (dvě kategorie) a hodnoty dědictví. Sazba daně se pohybuje mezi 7 % až 35 %.

Daň darovací se vybírá z hodnoty daru nad 4 000 EUR. Za dar se považuje i předem darované dědictví. Sazba daně se podobně jako u daně dědické odvíjí od kategorie a hodnotě daru. Sazba daně je 7 – 32 %.¹⁹

5.3 Itálie

Od roku 2014 se nemovitosti zdaňují **v rámci komunální daně**, která zahrnuje poplatky za komunální služby a za odvoz a likvidaci komunálního odpadu a daň z nemovitosti. Dani podléhají nemovitosti s výjimkou nemovitosti, v níž má její vlastník přihlášené trvalé bydliště. Sazba daně se pohybuje v rozpětí 0,2 % až 0,76 % v závislosti na druhu nemovitosti (čtyři kategorie) a místním zastupitelstvu.²⁰

¹⁷ State Administration of Taxation of The People's Republic of China. *China's Tax System*. State Administration of Taxation of The People's Republic of China [online]. [cit. 2012-08-05]. Dostupné z: <http://www.chinatax.gov.cn/n6669073/n6669133/6887407.html>.

¹⁸ Businessinfo. *Finsko: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-06-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-financi-a-danovy-sektor-17996.html#sec5>.

¹⁹ ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. ISBN: 978-80-7201-925-0.

²⁰ Businessinfo. *Itálie: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-09-30]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/italie-financi-a-danovy-sektor-18353.html#sec5>.

Dále v Itálii zdanění podléhá **převod majetku** zdaněný pevně ve výši 200 EUR nebo podle hodnoty 2 – 9% sazbou. Také se v souvislosti s majetkem uplatňuje hypoteční a katastrální daň ve výši 50 EUR.

Daň dědická se odvádí ze zděděného majetku či práv a daň darovací z bezúplatně získaného majetku. Sazba daně se pohybuje podle hodnoty majetku a příbuzenských vztahů v rozmezí od 4 % do 8 %.

5.4 Izrael

Dani z nemovitostí (tzv. arnona) podléhají pozemky a stavby. Poplatníky se mohou stát vlastníci nebo nájemci. Výši daně si určují jednotlivé municipality.

Dani z převodu podléhá úplatný převod pozemku ve výši 2,5 %, obytných nemovitostí ve výši 0,5 – 4,75 % a u ostatních nemovitostí ve výši 4,75 % z kupní ceny. Při převodu podílu z nemovitosti na společnost se také uplatňuje daň z převodu.

Dále se uplatňuje **daň ze zhodnocení pozemku/stavby**. Tato daň se vztahuje na zhodnocení pozemku či stavby v důsledku změny územního plánu nebo vydání stavebního povolení ve výši 50 % reálného zvýšení ceny. **Daň ze zhodnocení nemovitosti** je nyní 45 % z rozdílu prodejní a kupní ceny při prodeji nemovitosti.²¹

5.5 Velká Británie

Ve Velké Británii (UK) se zdaňuje **úplatné nabytí nemovitosti** (pozemek, stavba). Tuto daň platí kupující při koupi nad 125 000 GBP. Nad tuto částku se daňová sazba postupně zvyšuje. Při ceně nemovitosti do 250 000 GBP je daňová sazba 1%, do 500.000 GBP 3%, nad 500.000 GBP 4%, nad 1 mil. GBP 5%, nad 2 mil. GBP 7% a PO 15%.

Dále se **zdaňují nemovitosti** podle jejich hodnoty stanovené v dubnu 1991. Na základě této hodnoty se nemovitost zařadí do daňového pásma. Toto ocenění a daňová pásma se v jednotlivých oblastech UK liší.

Dani silniční podléhají osobní automobily, lehká užitková vozidla, motocykly, autobusy a nákladní vozidla. Jednotlivé druhy vozidel se dále člení do několika skupin podle

²¹Businessinfo. *Izrael: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/izrael-financi-a-danovy-sektor-18665.html#sec5>.

vyprodukovaných emisí CO₂ a typu pohonu, maximální hmotnosti, objemu motoru v cm³, počtu sedadel nebo počtu náprav a maximální povolené hmotnosti.

Mezi další majetkové daně lze zařadit i **daň dědickou a darovací**. Dani dědické podléhá majetek (movitý, nemovitý) v hodnotě nad 325 000 GBP ve výši 20% či 40% sazby. Při dani darovací dochází k progresivnímu zdanění podle délky života dárce od okamžiku darování. Poplatník žijící alespoň 7 let daň dědickou neplatí. Jedná se v podstatě o neexistující daň, neboť se používají sazby daně dědické.²²

²²Businessinfo. *Velká Británie: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/velka-britanie-financni-a-danovy-sektor-19074.html>.

6 Ekonomické aspekty majetkových daní

Výběr majetkových daní vzbuzuje především dva hlavní názory. První názor doporučuje majetkové daně částečně či plně zrušit, z důvodu možného dvojího či dokonce trojího zdanění daného majetku. U druhého názoru se doporučuje jejich zachování, neboť jejich výnosy do veřejných rozpočtů jsou stabilní a možnost daňových úniků je nižší oproti jiným daním.

6.1 Rozpočtové určení daní

Výnosy z jednotlivých daní se přerozdělují do státního rozpočtu, rozpočtu krajů, obcí a Státního fondu dopravní infrastruktury atd. Tuto oblast upravuje zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávním celkům a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů. Tento právní předpis rozlišuje daně svěřené a daně sdílené. Daně svěřené představuje daňový výnos plynoucí pouze do jednoho veřejného rozpočtu. Mezi ně patří výnos:

- daň z nabytí nemovitých věcí (státní rozpočet),
- daň z nemovitých věcí (rozpočty obcí),
- daň silniční (Státní fond dopravní infrastruktury),
- daň z příjmů PO je-li poplatníkem obce (rozpočet obce),
- daň z příjmů PO je-li poplatníkem kraj (rozpočet kraje).

Daně sdílené představují výnos plynoucí mezi jednotlivé veřejné rozpočty ve stanoveném poměru. Mezi tyto daně patří DPH, daň z příjmů FO, daň z příjmů PO s výjimkou je-li poplatníkem obce či kraj a daň spotřební z minerálních olejů.²³

6.2 Inkaso daní

Mezi hlavní výnosy tvořící podstatnou část příjmů veřejných rozpočtů patří daň z přidané hodnoty. Z hlediska podílu na celkovém indexu se jedná o nejvyšší příjmovou položku. Další důležitý příjem představuje daň z příjmů PO i FO. Oproti tomu výnosy

²³RADVÁN, Michal et. al. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, ISBN 978-807-2392-308.

z majetkových daní patří mezi nejnižší daňové výnosy. Výnosy jednotlivých daní v období 2007 – 2013 zaznamenává tabulka 6.1. Z důvodu odlišného názvu pro daň z nabytí nemovitých věcí od roku 2014, se v tabulkách a grafech objevuje původní název daně tj. daň z převodu nemovitosti. Totéž platí pro nynější daň z nemovitých věcí a původní označení jako daň z nemovitostí.

Tabulka 6.1: Výnosy jednotlivých daní v ČR v období 2007 – 2013 v mld. Kč

Daň	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Daň z přidané hodnoty	236,4	255,2	253,6	269,5	275,4	278,2	308,5
Daně spotřební a energetické	138,9	132,9	131	138,3	140,6	140,4	-
Daň z příjmů	314,8	325,8	246,3	253,9	251,5	264,3	262,4
Daň dědická	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Daň darovací	0,7	0,3	0,2	0,1	4,3	3,4	0,1
Daň z převodu nemovitostí	9,8	10	7,8	7,5	7,4	7,7	8,9
Daň silniční	5,9	6	4,8	5,1	5,2	5,2	5,3
Daň z nemovitostí	5,1	5,2	6,4	8,7	8,6	9,5	9,8
Majetkové daně dle úpravy 2013	21,6	21,6	19,3	21,5	25,6	25,9	24,2
Majetkové daně dle úpravy 2014	20,8	21,2	19	21,3	21,2	22,4	24
Ostatní příjmy	4,3	4,3	3,8	3,5	9,1	15,4	15,8
C E L K E M	577	606,9	522	548,4	561,4	583,7	610,8

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Na základě této tabulky lze konstatovat, že DPH představuje stabilně nejvyšší výnos a průměrně za sledované období činí ročně 268,1 mld. Kč. Dále lze u DPH sledovat stabilně stoupající výnos zapříčiněný zejména zvyšující se sazbami této daně s výjimkou roku 2009.

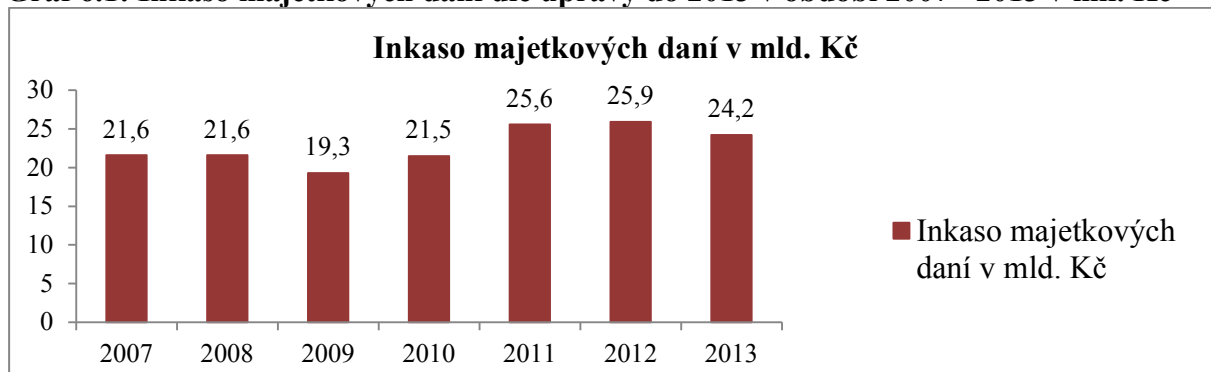
Dalším hlavní výnos tvoří daň z příjmů s ročním průměrným výnosem ve výši 274,1 mld. Kč. U této daně došlo k výraznému snížení výnosu mezi roky 2009 – 2011 především z důvodu ekonomické recese. Jednalo se o snížení přibližně o 80 mld. Kč oproti roku 2008.

Spotřební a energetické daně se také významně podílí na celkových daňových výnosech s průměrným výnosem kolem 137 mld. Kč. Výnos těchto daní se vyvíjí stabilně.

Majetkové daně oproti ostatním výše zmíněným tvoří nejmenší položku daňových výnosů. Tyto daně se podle právní úpravy do konce roku 2013 průměrně podílely na výnosech ve výši 22,8 mld. Kč. Podle nové právní úpravy, které řadí daň dědickou a darovací mezi daně z příjmů, se v daném sledovaném období činí výnosy průměrně 21,4 mld. Kč.

Hlavní část tvoří výnos daně z převodu nemovitostí, tedy nyní daně z nabytí nemovitých věcí, celkově za období téměř 60 mld. Kč (37 %) z celkových výnosů majetkových daní podle úpravy do 2013 ve výši 160 mld. Kč. Daň z nemovitostí, nyní daň z nemovitých věcí, se podílí za dané období celkově 53,3 mld. Kč (33,4 %) a daň silniční 37,5 mld. Kč (23,5 %).

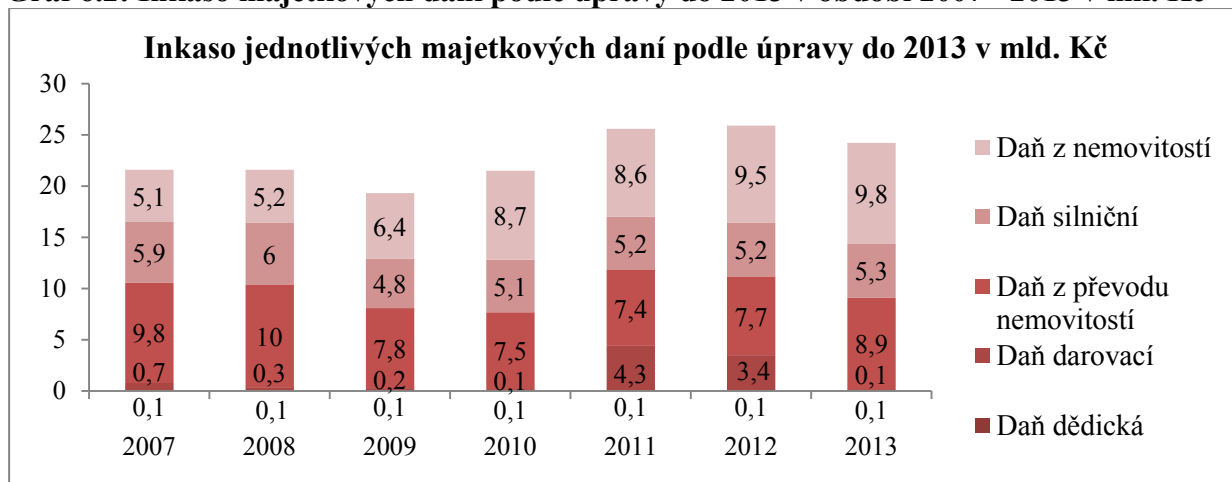
Graf 6.1: Inkaso majetkových daní dle úpravy do 2013 v období 2007 - 2013 v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Za rok 2007 a 2008 došlo ke srovnatelnému inkasu majetkových daní ve výši přibližně 21,6 mld. Kč. Poté v roce 2009 se snížilo celkové inkaso téměř o 2,3 mld. Kč zejména z důvodu snížení výnosu daně silniční a daně z převodu nemovitostí. Za následující období se výnos z majetkových daní zvýšil o 2,2 mld. Kč na základě nárůstu výnosu daně z nemovitostí o 2,3 mld. Kč. Poté došlo k dalšímu zvýšení výnosu oproti předcházejícímu roku přibližně o 4,1 mld. Kč z důvodu vyššího výnosu u daně darovací z původních 0,1 mld. Kč na 4,3 mld. Kč. Také v roce 2012 se vnos zvýšil o 0,3 mld. Kč. V roce 2013 došlo ke snížení výnosů o 1,7 mld. Kč z důvodu snížení výnosu daně darovací o 3,3 mld. Kč.

Graf 6.2: Inkaso majetkových daní podle úpravy do 2013 v období 2007 - 2013 v mil. Kč

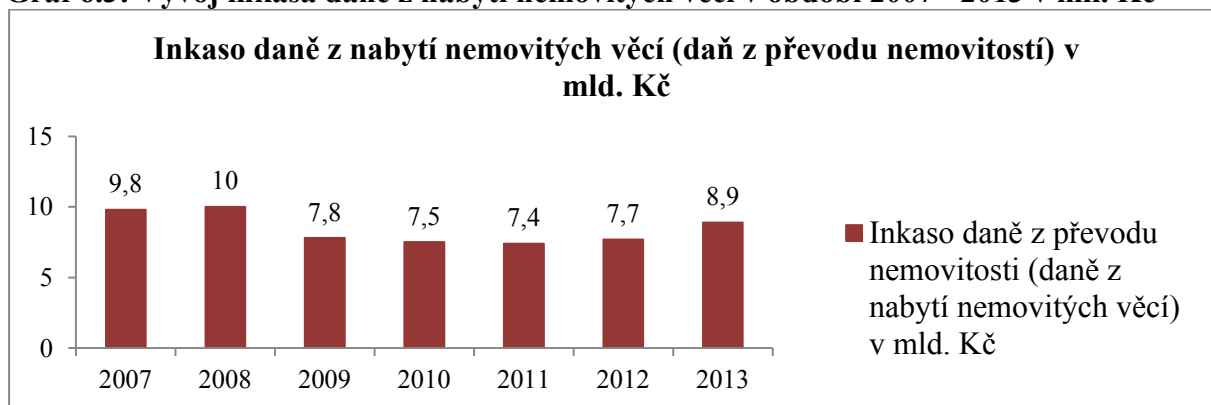

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

6.2.1 Výnos daně z nabytí nemovitých věcí

Výnos daně z nabytí nemovitých věcí tvoří příjem státního rozpočtu. Tato daň se podílí na příjmech státního rozpočtu pod hodnotou 1 %. Na vývoj výnosu daně z nabytí nemovitých věcí působí změny v legislativě ve formě změny sazby, osvobození, slevy na dani, daňově uznatelných nákladů (úroky, odpisy) u daně daně i u ostatních daní, ale také další vlivy například: ekonomická krize a vývoj úrokových sazeb, hrubého domácího produktu a inflace.

Graf 6.3: Vývoj inkasa daně z nabytí nemovitých věcí v období 2007 - 2013 v mil. Kč

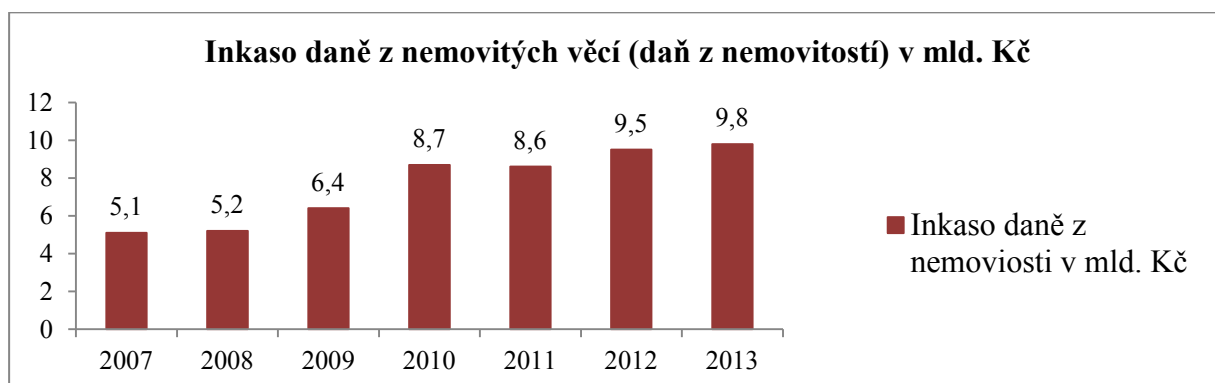
Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Za období 2009 – 2012 došlo oproti roku 2008 ke snížení výnosu daně z nabytí nemovitých věcí až o 2,6 mld. Kč. Výnos této daně se začal opět zvyšovat až v roce 2013. Za tento rok se výnos zvýšil o 1,2 mld. Kč. Tento vývoj lze zejména připisovat ekonomické krizi a poté její stagnaci.

6.2.2 Výnos daně z nemovitých věcí

Výnos daně z nemovitých věcí tvoří příjem rozpočtu obcí. Na vývoj výnosu daně z nemovitých věcí působí také změny v legislativě ve formě změny sazby, osvobození u daně daně, ale také počet obyvatel podle posledního sčítání lidu, který ovlivňuje použitý koeficient, dále místní koeficient stanovený obcí v obecně závazné vyhlášce násobící daňovou povinnost poplatníka, určení druhu pozemku či stavby a druh podnikání, oblast umístění nemovitých věcí a další.

Graf 6.4: Vývoj inkasa daně z nemovitých věcí v období 2007 - 2013 v mil. Kč

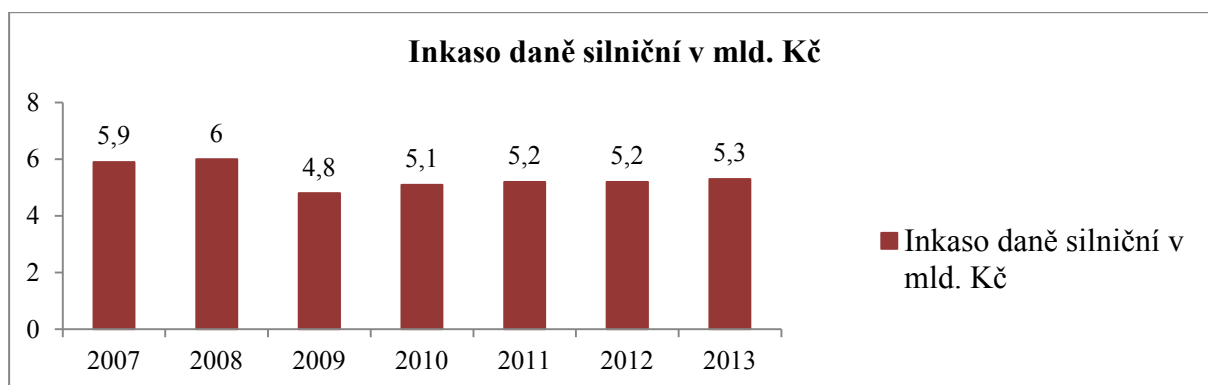
Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Během roku 2007 a 2008 se výnos daně z nemovitých věcí pohyboval na téměř shodné hodnotě. Poté v roce 2009 došlo ke zvýšení výnosu této daně na hodnotu 6,4 mld. Kč, což představuje zvýšení o 1,2 mld. Kč. Tento nárůst lze považovat za důsledek zvýšení koeficientu podle počtu obyvatel. K dalšímu zvýšení výnosu došlo v roce 2010 o 2,2 mld. Kč. Toto navýšení způsobila zejména změna sazeb daně o 50 %. Poté došlo k mírnému snížení o 0,1 mld. Kč. V roce 2012 se výnos daně zvýšil o 0,9 mld. Kč díky zejména rozlišení sazeb daně u zpevněných ploch užívaných k podnikání u daně z pozemků a zvýšení počtu obcí uplatňující místní koeficient. Výnos daně z nemovitých věcí se celkově za dané období zvýšil o 4,7 mld. Kč.

6.2.3 Výnos daně silniční

Výnos daně silniční tvoří příjem Státního fondu infrastruktury. Vývoj výnosu daně ovlivňují také legislativní změny, ale také další vlivy jako vývoj hrubého domácího produktu.

Graf 6.5: Vývoj inkasa daně silniční v období 2007 - 2013 v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování, 2014

Během roku 2007 a 2008 se výnos daně silniční pohyboval také jako u daně z nemovitých věcí na téměř shodné hodnotě. Poté v roce 2009 došlo ke snížení výnosu této daně o 1,2 mld. Kč. Tento pokles lze považovat za důsledek osvobození od daně silniční vozidel na elektrický nebo hybridní pohon a s pohonem na zkapalněný ropný plyn či stlačený zemní plyn a také ekonomického vývoje. V dalších letech se výnos daně silniční postupně zvyšuje většinou o 0,1 mld. Kč ročně. Výnos této daně se celkově za dané období zvýšil o 0,6 mld. Kč.

7 Závěr

Majetkové daně patří mezi nejstarší daně. Názory ohledně jejich existence se u jednotlivých osob liší. První skupina osob zastává zachování majetkových daní a druhá naopak jejich zánik. Za pozitiva majetkových daní lze považovat jejich stabilní výnos, dlouholetou tradici, srozumitelnost a relativní jednoduchost a minimální daňové úniky. Mezi negativa těchto daní lze zařadit převážně možné několika násobné zdanění již zdaněného majetku, nerespektování důchodové situace poplatníka a vysoké sazby daní odrazující od investování.

Cílem diplomové práce bylo představení teorie daní, daňového systému, právní úpravy a zhodnocení výnosu jednotlivých majetkových daní v ČR a představení majetkových daní ve vybraných státech.

Tohoto cíle bylo dosaženo. V druhé kapitole diplomové práce byly popsány hlavní pojmy týkající se daní, zásady a funkce daní a její právní regulace. Ve třetí kapitole byla popsána správa daní, daňová soustava a poplatková soustava ČR. Ve čtvrté kapitole byly popsány jednotlivě součastné majetkové daně z pohledu legislativní úpravy a místní poplatky z majetku. Pátá kapitola se týkala majetkových daní v Čínské lidové republice, Finsku, Itálii, Izraeli a Velké Británii. Poté v šesté kapitole byly popsány především výnosy všech majetkových daní a jednotlivých majetkových daní za období 2007 – 2013 a rozpočtové určení daní.

Seznam použité literatury

A. Knihy, učebnice apod.

- [1] BAKEŠ, Milan et al. *Finanční právo*. 6. upr. vyd. Praha: C. H. Beck, 2012. ISBN: 978-80-7400-440-7.
- [2] BUMBA, Jan. *České katastry od 11. do 21. století*. 1. vyd. Praha: Grada, 2007. 192 s. ISBN 978-80-247-2318-1.
- [3] *Daňové zákony: v úplném znění k 1. 1. 2014 s přehledy změn*. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN 978-80-7263-840-6.
- [4] CHVÁTALOVÁ, I., H. MARKOVÁ a K. ŽÁK. *Základy veřejného práva*. 3. přeprac. vyd. Praha: Oeconomica, 2013. ISBN: 978-80-245-1936-4.
- [5] JÁNOŠÍKOVÁ, Petra et al. *Finanční a daňové právo*. Plzeň: Aleš Čeněk, 2009. ISBN: 978-80-7380-155-7.
- [6] KOBÍK, Jaroslav a Alena KOHOUTKOVÁ. *DAŇOVÝ ŘÁD s komentářem*. 2. aktual. vyd. Olomouc: ANAG, 2013. ISBN: 978-80-7263-769-0.
- [7] MARKOVÁ, Hana. *Daňové zákony 2014, úplná znění platná k 1. 1. 2014*. 23. vydání. Praha: GRADA Publishing, 2014, ISBN 978-80-247-5171-9.
- [8] MRKÝVKA, P., I. PAŘÍZKOVÁ a M. RADVAN. *Základy finančního práva*. 6 upr. vyd. Praha: Armex, 2012. ISBN: 978-80-87451-19-9.
- [9] NERUDOVÁ, Danuše. *Harmonizace daňových systémů zemí Evropské unie*. 3. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. ISBN: 978-80-7357-695-0.
- [10] RADVAN, Michal et. al. *Finanční právo a finanční správa - berní právo*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2008, ISBN 978-807-2392-308.
- [11] RADVAN, Michal. *Místní daně*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2012. ISBN: 978-80-7357-932-6.
- [12] ŠIROKÝ, Jan et al. *Daňová teori – s praktickou aplikací*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN: 978-80-7400-005-8.
- [13] ŠIROKÝ, Jan. *Daně v Evropské unii*. 6. vyd. Praha: Linde, 2013. ISBN: 978-80-7201-925-0.
- [14] VANČUROVÁ, Alena a Lenka LÁCHOVÁ. *Daňový systém ČR 2012*. 11. vyd. Praha: 1. VOX a. s., 2012. ISBN 978-80-87480-05-2.

- [15] *Zákony 2014: daň z nabytí nemovitých věcí, daň z nemovitých věcí, daň silniční*. Ostrava: Sagit, 2013. ISBN 978-80-7488-017-9.

B. Právní předpisy

- [1] Vyhláška ministerstva dopravy č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel
- [2] Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů
- [3] Zákon č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdější předpisů
- [4] Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- [5] Zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění pozdějších předpisů
- [6] Zákon č. 456/2011 Sb. o finanční správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů
- [7] Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- [8] Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
- [9] Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- [10] Zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů
- [11] Zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů
- [12] Zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
- [13] Zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů
- [14] Zákon ČNR č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů
- [15] Zákon č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů
- [16] Zákon č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů

C. Elektronické zdroje

- [1] BUSINESSINFO. *Velká Británie: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/velka-britanie-financni-a-danovy-sektor-19074.html>.
- [2] BUSINESSINFO. *Itálie: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-09-30]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/italie-financni-a-danovy-sektor-18353.html#sec5>.
- [3] BUSINESSINFO. *Finsko: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-06-24]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/finsko-financni-a-danovy-sektor-17996.html#sec5>.

- [4] BUSINESSINFO. *Izrael: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-09-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/izrael-financni-a-danovy-sektor-18665.html#sec5>.
- [5] BUSINESSINFO. *Čína: Finanční a daňový sektor*. Businessinfo [online]. [cit. 2013-10-01]. Dostupné z: <http://www.businessinfo.cz/cs/clanky/cina-financni-a-danovy-sektor-19055.html#sec5>.
- [6] STATE ADMINISTRATION OF TAXATION OF THE PEOPLE'S REPUBLIC OF CHINA. *China's Tax System*. State Administration of Taxation of The People's Republic of China [online]. [cit. 2012-08-05]. Dostupné z: <http://www.chinatax.gov.cn/n6669073/n6669133/6887407.html>.

Seznam zkratek

ČNR	Česká národní rada
ČR	Česká republika
DPH	daň z přidané hodnoty
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
PO	právnícká osoba
VRV	vyhláška ministerstva dopravy č. 243/2001 Sb., o registraci vozidel
ZDNNV	zákonné opatření Senátu č. 340/2013 Sb., o dani z nabytí nemovitých věcí
ZDNV	zákon ČNR č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí
ZDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZDS	zákon ČNR č. 16/1993 Sb., o dani silniční
ZPV	zákon č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- беру на vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 18. 4. 2014

Bc. Alena Duží

Seznam příloh

Příloha č. 1: Přiznání k dani z nabytí nemovitých věcí

Příloha č. 2: Přiznání k dani z nemovitých věcí

Příloha č. 3: Přiznání k dani silniční

Příloha č. 4: Rozpočtové určení 2013 - 2015